

DARBININKAS

Vo. LXIV, Nr. 34

Rugpiūčio - August 24, 1979

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

25 centai

Savaitės įvykiai

JAV ambasadorius prie JT Andrew Young savavališkai tarėsi su Palestinos išlaisvinimo organizacijos atstovu ir apie šį pasitarimą neteisingai painformavo valstybės departamentą, tikindamas, kad tai buvęs tik socialus ir netikėtas susitikimas. Izraelis, įsibaiminęs, kad šis pasitarimas reiškias JAV politikos pasikeitimą Izraelio ir Palestinos išlaisvinimo org-jos atžvilgiu, suklėlė dėl to didelį triukšmą, prie kurio prisidėjo ir Amerikos žydai, ir Young iš pareigų atstistatydino. Prezidentas Carter atsistatydinimą priėmė, bet pavedė pareigas eiti ir toliau, kol bus paskirtas naujas ambasadorius.

Andrew Young savo iššaukiančiais pareiškimais, neatitinkančiais JAV politikos linijos, yra ne kartą padaręs JAV politikos vadovam žalos, bet ir dėl savo atsistatydinimo jis gali sukelti įtampas tarp Amerikos juodųjų ir žydų, kurių abiejų balsai rinkimų metu prezidentui Carter yra labai reikalingi.

Irano vyriausybė suvaržė spaudos laisvę, uždrausdama užsienio korespondentų pasikalbėjimus su vyriausybės pareigūnais be informacijos ministerijos priežiūros, uždrausdama rašyti prieš islaminę revoliuciją ir padarydama juos atsakingus už paskelbtų straipsnių turinį. Dėlto tūkstančiai kairiųjų surengė demonstracijas. Khomeini šalininkai vėliau užpuolė kairiųjų grupių įstaigas, sunaikino jų įrengimus ir apmušė tarnautojus.

Sudano vyriausybei pakėlus maisto ir aliejaus kainas, krašte kilo neramumų, ir dėl to iš pareigų buvo atleistas pirmasis viceprezidentas Abdel Kassim Mohammed Ibrahim.

Italijos senatas ir atstovų rūmai pareiškė pasitikėjimą Francesco Cossiga sudarytai koalicinei vyriausybei.

Vietname besilankančiai JAV atstovų rūmų delegacijai buvo pažadėta, kad Vietnamas atitrauks savo kariuomenę iš Kambodijos, kad padės amerikiečiams ieškoti ten jų žuvusių karių kapų ir kad paragins Laos vyriausybę padėti ieškoti ten žuvusių amerikiečių karių.

Angolos vyriausybei pasiūlius sudaryti tarp jos ir Namibijos demilitarizuotą zoną ir sutelkti prieš Namibiją veikiančius partizanų ir specialias bazes, JAV, Kanada, Prancūzija, V. Vokietija ir Britanija tikisi vėl atgaivinti derybas su Pietų Afrika dėl Namibijos ateities.

Rodezijos vyriausybė priėmė Britanijos kvietimą dalyvauti rugsėjo 10 Londone įvyksiančioj konferencijoj Rodezijos klausimam svarstyti.

Irano vyriausybė atšaukė JAV su šachu sudarytą sutartį dėl modernių F-14 karo lėktuvų pirkimo. Pagal šią sutartį Iranas buvo pažadėjęs pirkti modernių ginklų už 9 bil. dol. Irano armijos naudojamiems ginklams at-sarginės dalys ir toliau bus perkamos iš JAV.

Norėdamas nuraminti Izraelį, prez. Carter vėl pareiškė nepritarįs atskiros palestiniečių valstybės sudarymui, nes tai neatneštų nieko gera nei palestiniečiams, nei Izraeliui, nei arabų kaimynam. Tačiau palestiniečiai turį turėti teisę patys apspręsti savo ateitį.

Nigerijoj po 13 karinio valdymo metų vyko civilinio prezidento rinkimai. Buvo išrinktas pradžios mokyklos mokytojas Shehu Shagari.

MŪSŲ KALINIAI

Iš Lietuvos K. Bažnyčios Kronikos Nr. 37

Čistopolis

Lietuviškosios Helsinkio grupės narys Viktoras Petkus iš Vladimiro kalėjimo perkeltas į Čistopolio kalėjimą. Vladimiro kalėjimas, ruošiantis 1980 m. Olimpiadai, buvo panaikintas ir perkeltas į sunkiai pasiekiamą Čistopolį.

Dabartinis Viktoro Petkaus adresas: 422950 Tatarskaja ASSR, Čistopol, Uė 148 st. 4.

- o -

Uljanovskas

1979 sausio 20 Ona Pranskūnaitė baigė atlikti bausmę už "LKB Kronikos" dauginimą bei platinimą ir išleista į laisvę. Tą pačią dieną vakare lėktuvu ji sugrįžo į Kauną. Kauniečiai Pranskūnaitę aerodrome sutiko su gėlėmis; keliose vietose buvo suorganizuoti iškilmingi susitikimai. Ona Pranskūnaitė sugrįžo išvargusi, bet su labai gera nuotaika.

- o -

Potma

Rašo Tautos kankinys P. Paulaitis.

Aš vis iriuosi pirmyn. Jau peržengiau 32 metus, beliko dar trys su priedu. Aš ramiu žvilgsniu žiūriu į ateitį, kuri bus gera, jeigu ir ne man, bet mano Tėvynei, mano tėvynainiams tai tikrai. Tačiau visuomet ir visur — Fiat voluntas tua!

Man belieka visiems tėvynainiams padėkoti ir dar karščiau Jus visus pamilti ir aukotis už bendrą ir teisėtą visų laisvės reikalą. Kiekvienas iš už spygliuotų vielų mane pasiekias gerų brolių ir sesių nuostabių žodis man lyg balzamas: užtemdo visus trūkumus, sušvelnina kiekvieno dyglio, kurių čia taip gausu, sukeltą skausmą, ir rodo, kai esi lydimas mylimų širdžių, ne taip žiaurus tas okupacijos jungas, kurį metų metais tenka vilkti šalia gyvenimo. Bet kaip padėkoti toms mylimoms širdims, kurios mane prisimena, kurios man nors retkarčiais parašo? Juk mano galimybės — tai paukščio nukirptais sparnais...

Sveikata — negalavimų atrodą niekam netruksta. Pasikėsinimų į sveikatą neišvengiu, ypač žiemos metu. Tai visokie

gripai, artritai, reumatizmai ir panašūs negalavimai. Bet kol kas tai nereikšmingos smulkmenos, į kurias neverta per daug kreipti dėmesio: užaina, praeina, ir viskas savo vietoje. O galvoti ir rūpintis yra apie daug ką svarbesnio. Aš nežinau ir kaip besidžiaugti Maironiu:

Dabar ne mirties, aš gyvatos prašau:
Aš noriu gyventi, kariauti!
Man suteikė jėgas Aukščiausias,
žinau,
Ne ašaroms veidą beplauti...

Už viską — Deo gratias! Ir visame kame — Fiat voluntas Tua!

- o -

Petras Paulaitis yra viena tauriausių lietuvių asmenybių. Rusai Sacharovo vardo tribunole Kopenhagoje tvirtino, kad Paulaitis — moralinio tyrumo pavyzdys.

Potma

1978 spalio 20 Elena Lapienienė aplankė savo vyrą Vladą Lapienį, tebekalinatį 19-jame Mordovijos lageryje (kartu su Petru Paulaičiu). Prieš ir po pasimatymo Lapienienė buvo kruopščiausiai iškirsta. Čekistė Maša išrėngė ją iki nuogumo, išdraskė kasas, sukinėjo, lankstė, apžiūrėjo net kojų padus, ar ten kartais neprilipdytas koks "antitarybinis popierėlis". Tiesiog sunku suprasti, kad valstybė taip gali drebeti

(nukelta į 3 psl.)

A. a. pulk. Kazys Škirpa

MIRĖ PULK. KAZYS ŠKIRPA

Kazys Škirpa, pirmasis Lietuvos nepriklausomybės kovų kūrėjas-savanoris, vėliau generalinio štabo pulkininkas, politikas, diplomatas, Laikinosios Lietuvos vyriausybės ministras pirmininkas, rugpiūčio 18, šeštadienį, 3 val. popiet mirė Washington, D.C., ligoninėj.

Kazys Škirpa buvo gimęs 1895 vasario 18 Namajūnų kaime, Biržų apskrity. 1915 baigė realinę gimnaziją Mintaujoj ir įstojo į Komercijos institutą Petrapily. 1916 pradžioj paimtas rusų kariuomenėn. Baigęs karo mokyklą Peterhofe, pakeltas karininku. 1917 rudenį grįžo į Petrapilį ir aktyviai prisidėjo organizuoti lietuvių tautinius dalinius Rusijoje.

1918 vasario mėn. Škirpa, kaip Lietuvių Tautos Tarybos (veikusios Rusijoje) delegacijos narys slapta pasiūstas į vokiečių dar okupuotą Vilnių painformuoti Lietuvos tarybos apie lietuvių karių sąjūdį Rusijoje. 1918 gegužės mėn. pradėjęs registruoti inteligentus valstybiniam darbui pagal įvairias specialybes, K. Škirpa užsirašė pirmuoju į Lietuvos kariuomenę.

Kariuomenės formavimo pradžioj K. Škirpa ėjo įvairias vadovaujančias pareigas, dalyvavo ir vadovavo nepriklausomybės kovose prieš bolševikus, bermontininkus ir lenkus.

Nuo 1920 rugsėjo 1 K. Škirpa buvo Steigiamojo seimo nariu valstiečių liaudininkų frakcijoje, 1921 pasiūstas Šveicarijoj į karinį fakultetą prie Aukštesniojo technikos instituto Zueriche. Vėliau lankė Aukštuosius karininkų kursus Kaune, Belgijos karo akademiją Briusely.

1926 birželio 21 paskirtas Vyriausio štabo viršininku. 1927 birželio mėn. išsiūstas konsularinio skyriaus vedėjo pareigom į Lietuvos pasiuntinybę Berlyne, o nuo 1928 vasario mėn. paskirtas Lietuvos karo atstovu Vokietijai. Šias pareigas ėjo daugiau kaip aštuonerius metus.

1937 liepos mėn. Kazys Škirpa paskirtas nuolatinio Lietuvos atstovu prie Tautų Sąjungos Ženevoj pasiuntiniu ir įgaliotu ministerio titulu.

1938 kovo mėn. paskirtas pirmuoju Lietuvos pasiuntiniu ir įgaliotu ministriu Lenkijai, iš

kur tų pačių metų gale perkeltas į Berlyną Lietuvos pasiuntiniu ir įgaliotu ministriu Vokietijai.

1941 birželio 23 įvykus Lietuvoj sukilimui prieš sovietinę okupaciją, K. Škirpa sukilėlių Lietuvoj paskelbtas Laikinosios Lietuvos vyriausybės ministriu pirmininku. Vokiečiai neleido jam šių pareigų eiti ir izoliavo naminiu areštu Berlyne. Vėliau buvo išgabentas į pietinę Vokietiją, dar vėliau buvo išsiūstas į politinių internutuų stovyklą Bad Godesberge prie Reino, iš kur 1945 perkeltas į Schloss Eisenberg Sudeutose.

Karui pasibaigus, K. Škirpa su kitais internuotais buvo perimtas amerikiečių ir evakuotas į Paryžių. Nuo 1946 vasario mėn. Aiuri nacionaliniame universitete Dubline dėstė rusų kalbą.

1949 lapkričio mėn. emigravo į JAV ir dirbo Kongreso bibliotekoj Washingtone. Už pasižymėjimą Lietuvos laisvės kovose Kazys Škirpa apdovanotas Vyčio kryžium su kardais. Pagerbtas ir kitokiais ordinais bei medaliais Lietuvos ir kitų valstybių.

Bendradarbiavo spaudoje. 1973 išleido stambų veikalą "Sukilimas Lietuvos suverenumui atstatyti".

TAŠKENTO KONFERENCIJOS REKOMENDACIJOS

Š.m. gegužės 22-29 Taškente, Uzbekijoje, įvyko konferencija, pavadinta "Rusų kalba — SSSR tautų draugystės ir bendradarbiavimo kalba". Apie ją buvo rašyta Darbininke. Dabar čia pateikiamos ištraukos iš tos konferencijos slaptų rekomendacijų, pasiekusių Vakarų pagrindžio keliu. Rekomendacijų apimtis — 34 puslapiai.

- o -

Po sąjunginės mokslinės-praktinės konferencijos "Rusų kalbos mokymosi ir dėstymo nacionalinėse mokyklose, vidurinėse specialiose ir aukštojo mokslo įstaigose patirtis" (Taškentas, 1975) įgyvendintos tam tikros priemonės, įgalinančios toliau tobulinti rusų kalbos dėstymą sąjunginių respublikų nacionalinėse bendro lavinimo mokyklose. Parengtos tipinės rusų kalbos programos parengiamosioms I-III ir IV-V klasėms, tipinė rusų kalbos ir literatūros fakultatyvinių kursų programa VIII-X klasėms, лексисис-frazeologinis ir aiškinamasis žodynai — minimumai, keletas programų ir nacionalinėse pedagoginėms ir aukštosioms mokykloms, taip pat tipinės rusų kalbos ir literatūros mokytojų kvalifikacijos kėlimo rekomendacijos ir programos (...).

Būtinybė iš esmės toliau gerinti rusų kalbos dėstymą TSRS respublikų nacionalinėse mokyklose nulemia jos kaip tautų ryšių priemonės, TSRS tautų broliško artėjimo ir visokeriopo bendravimo kalbos, kaip svarbaus augančių kartų auklėjimo tarybinio patriotizmo, socialistinio internacionalizmo dvasia faktoriaus vis didėjanti reikšmė. Sutinkamai su TSKP XXV suvažiavimo nutarimais, partijos ir vyriausybės nutarimais mokyklų klausimais, 1978 metais įvykusio sąjunginio mokytojų suvažiavimo rekomendacijomis per pastaruosius metus, partiniams organams vadovaujant, atliktas reikšmingas rusų kalbos sąjunginių respublikų nacionalinėse mokyklose dėstymo tobulinimo darbas. Visur baigtas įgyvendinti rusų kalbos dėstymas pagal atnaujintas programas ir vadovėlius. Plečiamas parengiamųjų klasių, mišrių bei sustiprinto rusų kalbos dėstymo mokyklų tinklas (...).

Tačiau vis didėjantys visuomenės poreikiai mokėti rusų kalbą patenkinami ne visiškai; ne visose mokymo įstaigose, ypač kai kurių sąjunginių respublikų kaimo bendro lavinimo mokyklose, sudarytos normalios sąlygos mokyti ir dėstyti rusų kalbą (...).

Pažymėdama rusų kalbos mokymo efektyvumo ir kokybės gerinimo svarbą, jos vaidmens šiuolaikinės socialinės bei

mokslo ir technikos pažangos sąlygomis padidėjimą, konferencija, siekdama toliau gerinti rusų kalbos mokymąsi bei dėstymą ir kelti dėstytojų kvalifikaciją, rekomenduoja:

Ikimokyklinio amžiaus vaikų rusų kalbos mokymo srityje

1. Sąjunginių respublikų švietimo ministerijoms, pradedant 1979 metais, įvesti visuotinį rusų kalbos mokymą nacionalinėse ikimokyklinio auklėjimo įstaigose vaikams nuo penkerių metų.

2. Auklėtojams, ikimokyklinių įstaigų vadovams, metodistams, liaudies švietimo organų darbuotojams, vykdančiams "Auklėjimo vaikų darželyje programą", didinti rusų kalbos mokymo efektyvumą ir, atsižvelgiant į darželinukų amžiaus ypatumus ir galimybes, panaudoti visas vaikų veiklos-užsiėmimų rūšis, žaidimus, darbą, taip pat kasdieninį bendravimą su bendraamžiais ir suaugusiais.

Vystant vaikų šnekamąją rusų kalbą, užtikrinti reikiamą visų kalbinių elementų — fonetinių, leksinių, gramatinių, taip pat pagrindinių kalbinės veiklos rūšių — klausymo (supratimo) ir kalbėjimo, aktyvios kalbos — formavimą.

3. TSRS švietimo ministerijai, TSRS PMA (Pedagoginių mokslų akademija), Ikimokyklinio auklėjimo MTI (Mokslinio tyrimo, institutas) kartu su sąjunginių respublikų švietimo (liaudies švietimo) ministerijomis.

RFSE nacionalinių mokyklų MTI, atsižvelgiant į kai kuriose respublikose sukaupą patirtį, parengti tipinę programą ir metodines rusų kalbos dėstymo ikimokyklinėse nacionalinėse įstaigose rekomendacijas, užtikrinant ikimokyklinio ir mokyklinio rusų kalbos dėstymo nuoseklumą.

Remiantis nurodytais dokumentais, parengti nacionalinėms mokykloms tipinį mokymo metodinį komplektą, kurį sudarytų kalbos formavimo priemonės, chrestomatija, didaktinių žaidimų rinkinys, spausdintiniai stalo žaidimai, tematiniai daiktinių ir siužetinių paveikslų rinkiniai, autovizualinės priemonės (plokštelės, diafilmai, multafilmai ir kt.).

4. TSRS PMA, sąjunginių respublikų pedagogikos MTI, siekiant sudaryti ikimokyklinio amžiaus nacionaliniuose vaikų darželiuose mokslinius rusų kalbos mokymo metodus ir formas, sustiprinti sociologinių, pedagoginių ir lingvistinių problemų mokslinį tyrimą, taip pat tirti dvikalbystę ikimokykliniame amžiuje ir rusų kalbos

(nukelta į 2 psl.)

JAUNIMO KONGRESO ATSTOVAI ŠVENTOJO TĖVO AUDIENCIJOJ IV pasaulio lietuvių jaunimo kongresas (5)

Popiežius Jonas Paulius II rugpiūčio 1 vakare įprastos bendrosios audiencijos metu susitiko su ketvirtojo pasaulio lietuvių jaunimo kongreso delegacija. Delegaciją sudarė daugiau negu 30 lietuvių jaunųjų iš trylikos įvairių pasaulio kraštų. Delegacija specialiai atvyko į Romą po jaunimo kongreso, kuris liepos 29 pasibaigė Altenberge, Vakarų Vokietijoje.

Lietuvių jaunimo grupę audiencijos pradžioj maldininkų miniai — apie dvidešimčiai tūkstančių asmenų — Šv. Petro aikštėj pristatė oficialus pranešėjas.

Pats Šventasis Tėvas, kreipdamasis į atskiras grupes, į IV-o pasaulio lietuvių jaunimo kongreso delegaciją, ypatingai atkreipė minios dėmesį:

"... Dar ne viskas, dar ne viskas! — pabrėžė Šv. Tėvas. Čia turime lietuvių jaunimo grupę, atstovaujančią IV-jam pasaulio lietuvių jaunimo kongresui..."

Popiežiaus žodžius čia nu-

traukė lietuvių jaunimas, užgiedodamas Lietuvos himną. Lietuvių giesmę palydėjo ilgi minios plojimai.

Šv. Tėvas, susitikęs su lietuvių jaunimo delegacija, klausinėjo apie jų veiklą, apie IV-o kongreso darbus, ir užtikrino, kad jis nuolat meldžiasi už Lietuvą, kad jam yra savi lietuvių rūpesčiai bei problemos. Atsisveikindamas, Jonas Paulius II suteikė ypatingą apaštalinį palaiminimą visam lietuvių jaunimui, tiek tėvynėj, tiek išeivijoj.

Lietuvių jaunimo delegacija Šventajam Tėvui įteikė simbolines dovanas ir memorandumą su lietuvių jaunimo prašymais. Kai kurios lietuvaits buvo pasi-puošusios tautiniais drabužiais, vaikinai grupės priešaky laikė išskleidę Lietuvos trispalvę. IV-o pasaulio lietuvių jaunimo kongreso delegacijai šioj popiežiaus audiencijoj vadovavo studentas Saulius Kubilius iš Italijos ir Gabija Juozapavičiūtė iš Kanados.

Savaitės įvykiai

JAV ir toliau numato spausti Pakistaną nesigaminti branduolinių ginklų. Už tai Pakistanui žadama modernių ginklų, bet priešingu atveju gali būti pritaikytos kietos ūkinės sankcijos.

Kinijos spauda paskelbė, kad Pekingo patriotinių katalikų s-ga pirmą kartą po kultūrinės revoliucijos R. katalikų Pekingo vyskupo išrinko prelatą Michael Fu Tieshan.

Apie 70 proc. iš Sov. S-gos į Vieną atvykstančių žydų pasirenka gyventi JAV, Kanadą ar Australiją, bet ne Izraelį.

Izraelis, kovodamas su tarptautinių mokėjimų išaugusiu deficitu, sumažino pagrindinių maisto produktų teiktą paramą, ir dėl to jų kainos pakilo iki 50 proc. Darbininkai dėlto buvo paskelbė 2 val. streiką.

Į Irano konstitucijos patvirtinimo 75 narių tarybą 60 narių atiteko mahometonų dvasininkam ir islamo konservatyviesiems.

CIA teigia, kad Irano aliejaus gamyba dėl aliejaus laukų apilaidos ne tik nepakils daugiau kaip iki 4 mil. statinių per dieną, bet apie 1985 galės nukristi iki 2.9 mil. statinių.

Sov. S-gos laivai, sekę JAV karo laivyno veiksmus, pagrobė JAV povandeninio laivo Ramiamajam vandenyne iššautą mokomąją torpedą, bet, įsikišus aukštesniems organams, ją grąžino.

Amerikietis kardinolas John Wright, Vatikane ėjęs kunigų kongregacijos prefekto pareigas, mirė Bostone, turėdamas 70 m.

Amerikos dramaturgai Edward Albee ir Arthur Miller ir rašytojai William Styron, John Updike ir Kurt Vonegut pasiuntė Sov. S-gos rašytojų unijai protestą dėl literatūrinės antologijos Metropolis ir joį dalyvavusių rašytojų persekiojimo, bet jokio atsakymo iš sovietų nesulaukė.

Indijos sugriuvus lietaus paltumui pylimui prie Morvi miesto potvynio žuvo keli tūkstančiai žmonių.

Anglijos kanale ir Airijos jūroje vykstančią tarptautinę jachtų regatą ištiko didelė audra, dėl kurios žuvo 17 rungtynėse dalyvavusių žmonių.

Ukrainoj prie Dnieprodzeržinsk miesto susidūrė ore du sovietų keleiviniai lėktuvai. Žuvo 150 žmonių.

Gynybos dep-te dirbęs specialus saugumo neaukštas pareigūnas Lee Eugene Madsen buvo sulaukęs už šnipinėjimą ir slapty dokumentų pardavinėjimą.

TAŠKENTO KONFERENCIJOS REKOMENDACIJOS

(atkelta iš 1 psl.)

mokymą nerusų ikimokyklinėse įstaigose.

Itraukti į TSRS PMA paruoštą koordinacinį mokslo tiriamųjų darbų planą problemas ir temas, kurių sprendimas reikalingas nerusų tautybės ikimokyklinio amžiaus vaikų rusų kalbos mokymo lygiui kelti.

Spręsti TSRS PMA sąjunginių respublikų pedagogikos mokslinio tyrimo institutuose specialiojo mokslo tiriamųjų grupių (skyrų laboratorijų) psichologinėms — dialektinėms ir lingvistinėms dvikalbystės ikimokykliniame amžiuje formavimo ir rusų kalbos mokymo nacionaliniuose vaikų darželiuose problemoms tirti įkūrimo klausimą.

Suorganizuoti 1980 metų pabaigoje sąjunginę konferenciją minėtais klausimais (organizatoriai — TSRS PMA, TSRS švietimo ministerija)...

Bendro lavinimo nacionalinėse mokyklose

Kartu su pionierijų ir komjaunimo organizacijomis vystyti užklasinį ir klasinį darbą rusų kalba, atkreipiant ypatingą dėmesį į mokinių bendravimo rusų kalba įpročių skatinimą. Sistemingai organizuoti mokyklines, tarpmokyklines, rajonų, miestų respublikines ir zonines rusų kalbos ir literatūros olimpiadas, rusų kalbos nacionalinėse mokyklose "dienas" ir "savaites", teminius rusų kalbos ir literatūros konkursus. Dažniau praktikuoti užklasinis renginius rusų kalba (sieninių laikraščių leidimas, radijo laidų rengimas, ekskursijų, žygių, kolektyvinių apžūrų, televizijos laidų ir kino filmų aptarimas, skaitytojų konferencijų organizavimas ir kt.). Didinti internacionalinės draugystės, klubų vaidmenį, propaguojant rusų kalbos mokymąsi.

6. Sąjunginių respublikų švietimo ministerijoms plačiau diegti nacionalinėse mokyklose sustiprinto rusų kalbos mokymosi formą, panaudojant tam reikalingai fakultatyviniams užsiėmimams skirtą laiką, taip pat perkirstant mokymo planuose valandų skaičių.

Profesinio mokymo sistemoje

Šiame rekomendacijų skyriuje iš viso 7 punktai. Kadangi jie labai panašūs į kitų skyrių punktus, dėl to čia nepateikiami.

Aukštojo ir specialiojo vidurinio mokslo įstaigose

1. Suaktyvinti TSRS aukštojo ir vidurinio specialiojo mokslo ministerijos 1978 metų gruodžio 6 d. įsakymo Nr. 1116 "Dėl priemonių tolesniam rusų kalbos sąjunginėse respublikose mokymuisi ir dėstymui toliau

tobulinti" įgyvendinimą. Plačiau skleisti Kirgizijos, Uzbekijos, Moldavijos ir kitų respublikų aukštųjų mokyklų visuomeninio lavinimo ir specialiųjų disciplinų dėstymo rusų kalba, pradedant 2-3 kursu, patirtį, teigiamai panaudojant aukštojo mokslo įstaigos tarybos kitoms disciplinoms skirtą laiką.

Visokeriopai skatinti aukštųjų mokyklų studentus ir specialiųjų vidurinių mokyklų moksleivius rašyti kursinius ir diplominius darbus (rengti projektus), pranešimus ir referatus bei gamybinės ir pedagoginės praktikos ataskaitas rusų kalba.

5. Aukštojo mokslo įstaigų ir rektoriams ir specialiųjų vidurinių mokyklų direktoriams:

Sustiprinti universitetų ir pedagoginių institutų filologijos fakultetų rusų kalbos katedrų, taip pat nekalbinių aukštojo ir specialiojo vidurinio mokslo įstaigų rusų kalbos katedrų (sekcijų) materialinę-techninę bazę. Imtis priemonių apdirbti rusų kalbos katedras (sekcijas) šiuolaikinėmis techninėmis mokymo ir vaizdumo priemonėmis.

Plačiau skatinti universitetų dėstytojus teikti mokymo-metodinę pagalbą nekalbinių mokslo įstaigų rusų kalbos dėstytojams ir padėti kelti pedagoginių institutų atitinkamų fakultetų lingvistinių disciplinų dėstymo lygį.

6. (...)

Dažniau priimti nacionalinių respublikų studentus nekonkursiniu būdu bei perkelti juos į RTFSR, Ukrainos TSR ir Baltarusijos TSR filologinių fakultetų aukštesnius kursus.

Dažniau rengti tarpuniversitetines mokslines technines konferencijas, pasitarimus, seminarus rusų kalba (...).

Daugiau priimti į aspirantūrą kitų tautybių kadrus, kurie rengiami rusų kalbos ir literatūros dėstytojais.

1980-1985 metų respublikuose perspektyviniuose vadovėlių ir mokymo priemonių planuose išplėsti mokymo-metodinės literatūros išleidimą rusų kalba.

Pedagoginių kadrų parengimo tobulinimas ir kvalifikacijos kėlimas

8. (...) Visokeriopai tobulinti jaunimo iš Vidurinės Azijos, Užkaukazės ir Pabaltijo respublikų priėmimą nekonkursiniu būdu į RTFSR, Ukrainos ir Baltarusijos universitetus bei pedagoginius institutus.

Vadovėliai ir mokymo-metodinė literatūra

9. (...) Kadangi turi padėti vadovėlių ir mokymo priemonių universitetų ir pedagoginių institutų nacionalinių skyrių studentams leidimas, prašyti TSRS Valstybinį leidybos komitetą ir RTFSR Valstybinį leidybos komitetą suteikti veiksmingą pagalbą leidykloms "Vyšaja škola" ir "Prosvetščenija", skirti reikalingus popieriaus fondus ir padidinti leidyklų redakcijų, leidžiančių rusų kalbos ir literatūros nacionalinėms mokykloms priemones, darbuotojų etatus.

Masinės informacijos priemonės

TSRS televizijai, TSRS valstybiniam leidybos komitetui, atitinkamiems respublikiniams komitetams plačiau propaguoti masinėje spaudoje ir radijo bei televizijos laidose rusų kalbos, kaip tautų bendravimo priemonės, mokymosi būtinumą, atitinkamai padidinti televizijos ir radijo laidas, skirtas mokyti rusų kalbos sąjunginių respublikų moksleivius ir suaugusius gyventojus.

(...) Padidinti grožinės literatūros leidimą rusų kalba nacionalinių respublikų moksleiviams.

Sudaryti seriją "Biblioteka mažyliams" (pagal "Mano pirmosios" knygos serijos tipą), kurioje būtų spausdinami vaikų grožinės ir mokslo-populiarinio literatūros kūriniai, tarp jų ir adaptuoti bei specialiai parašyti ikimokyklinio amžiaus vaikams rusų kalbai mokytis nacionaliniuose vaikų darželiuose ir šeimoje.

(...) Organizuoti auklėtojų metodistams, pedagoginių institutų studentams ir ped. mokyklų studentams laidų ciklą "Mokomės rusų kalbos" (respublikinė televizija, 2 kartus per mėnesį) mokymo metodikos klausimais, įtraukiant į jas užsiėmimą vaikų darželiuose, demonstravimą ir jų analizę.

Padidinti centrinės televizijos laidų "ABV Deika" periodiškumą (iki keturių kartų per mėnesį).

Surengti laidų ciklą "Knygos mažyliams" (Centrinė televizija, respublikinė televizija, 1 kartą per mėnesį), kuris supažindintų vaikus su knygomis — paveikslėliais, padedančiais mokytis rusų kalbos, kviečiant dalyvauti laidoose vaikų rašytojus, menininkus iliustratorius, vaikų literatūros leidyklų darbuotojus.

Respublikinių radijo laidų tėvams cikluose "Suaugusiems apie vaikus" plačiau nušviesti vaikų rusų kalbos mokymo šeimoje klausimus.

Organizuoti ikimokyklinio amžiaus vaikams skirtą laidų ciklą (respublikinė televizija, 2 kartus per mėnesį), kurį vaikai galėtų žiūrėti ir namuose, ir vaikų darželiuose rusų kalbos užsiėmimų metu.

TSRS PMA žurnalui "Rusų kalbos mokykla", "Profesionalnotekničkoje obučenijs", sąjunginių respublikų periodiniams leidiniams laikyti svarbiausiu uždaviniu laikui ir reikiama moksline — metodinė pagalba mokytis, mokyklų vadovams ir kitiems praktiniams liaudies švietimo darbuotojams, siekiantiems pagerinti rusų kalbos ir literatūros mokymąsi bei dėstymą nacionalinėse mokyklose.

Dr. Ričardą Krickų, trečios kartos lietuvių amerikietį, JAV LB krašto valdyba angažavo paruošti moksliniam studijiniam straipsniui apie lietuvių politinius kalinius ir rezistenciją pavergtoji Lietuvoje. Straipsnis rašomas išspausdinimui įtakingame amerikiečių moksliniame žurnale ar laikraštyje. Dr. Krickus dėsto Virginijos valstijoje esančioje M. Washingtono kolegijoje ir yra kelių knygų autorius tautinio identiteto klausimais. Prieš keletą metų jo išsamūs straipsniai apie Lietuvą per kelis numerius buvo spausdinami Washington Post laikraštyje ir vėliau perspausdinami mažesnio tiražo laikraščių. Straipsnio ruošime dr. Krickus artimai bendradarbiauja su JAV LB krašto valdybos vicepirm. R. Česoniu.

Lietuviškųjų Enciklopedijų pristatymas Chicago įvyks rugsėjo 30 Lietuvių tautiniuose namuose. Pristatymą rengia Korp. Neo-Lithuania Chicagos skyrius.

DOVANA — IRENOS VELONSKIENES SIUNTINIŲ ĮSTAIGA. Greitas išsiuntimas, prekių pasirinkimas žemomis kainomis. Negalint atvykti, sudaromi pageldajamų daiktų siuntiniai pagal užsakymus. SUDAROMI GIMINIŲ IŠKVIETIMO IŠ LIETUVOS DOKUMENTAI. Persiunčiamas iš Lietuvos atvykusių svečių asmeninis bagažas. Siuntinių bei kitais reikalais kreiptis tel. 268-1594, adresas: 69-40 Fleet St., Forest Hills, NY 11375.

VALDAS C. DUOBA, lietuvis advokatas, 357 Larkfield Rd., E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 968-5454, namų vakarais (516) 757-4296. Antrd. 2-8 val. vak., šeštad. 9:30-12:30 val. Lito patalpose: 86-01 114th St., Richmond Hill, N.Y. 11418. Tel. (212) 441-2811.

ALICE'S FLORIST SHOP, lietuviškam rajone — lietuviška gėlių parduotuvė. Gėlės įvairiomis progoms. 846-5454-9527; vakare: 835-4149 107-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. Čia veikia Darbininko spaudo kioskas.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidojimas. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

MATTHEW P. BALLAS FUNERAL HOME — Moderni koplyčia, Air-conditioned, A. J. Balton-Baltrūnas, Licensed Manager and Notary Public, 660 Grand St., Brooklyn, N.Y. 11211; ST 2-5043.

BUYUS FUNERAL HOME, Mario Teixeira, Jr. laidojimų direktorius, New York office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344-5172. Elizabeth office: 216 Palmer St. (Bet. 2nd and 3rd Aves), telef. 353-2999. Paruošiamos garbingos laidojimas. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

GARSZVOS LAIDOTUVIŲ ĮSTAIGOS — ŠERMENINĖS: Haven Hill Funeral Home, Inc., 104-38 Jamaica Ave., Richmond Hill, N.Y. 11418; ir Garszva Funeral Home, 231 Bedford Ave., Brooklyn, N.Y. 11211. Modernios, erdvios ir vėsinamos koplyčios. Jau trečia Garszvos šeimos generacija yra New York State laidojimų direktoriai ir balzmuotojai. Tel. 846-1970. Pageidaujant parūpinamos šermentinės bet kurio miesto dalyje.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoje vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1863 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227, 821-6440, Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai, Dalia ir Albertas Radziūnas, sav. — 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779-5156.

SPARTA—Rašomos mašinėlės įv. kalbomis, radio, spalv. TV, kompiuteriai, įv. biznio mašinos—pigiausiai. Praneškite kuo interesuojatės ir firmų autentiškus katalogus gausite iš SPARTA sav.: J. L. Giedraitis, 10 Barry Dr. E. Northport, N.Y. 11731. Tel. (516) 757-0055.

FLORIDA REAL ESTATE	Rezidencinės ir Komerinės Nuosavybės
	Apartmentai • Kondominiumai • Nuomavimas
	Angèle E. Karnienė
	REALTOR ••• BROKER ••• NOTARY

3701 Gulf Boulevard, St. Petersburg Beach, Fl. 33706
Telefonas (813) 360-2448. Vakare (813) 345-2738

NAUJAUSIUS 1979 METŲ JAV GAMYBOS AUTOMOBILIUS galima įsigyti gamintojų kaina. Tai galimybė sutaupyti iki 750 dol. ir daugiau. Dėl informacijos skambinti: L. Juozapavičius, 424-2109, arba rašyti: 60-54 70th St., Maspeth, N.Y. 11378.

NEW YORK — Lietuvos atsiminimai, šeštad. 4-5 val. WEVD 1330 AM ir 7-8 v.v. 97.9 FM. Music of Lithuania, pirmad. 7:30-8:30 val. vak. WSOU-FM 89.5 anglų kalba. Dr. J.J. Stukas, 1467 Force Dr., Mountainside, N.J. 07092. Tel. (201) 232-5565.

NEW YORK — Laisvės Žiburys, sekm. 9-10 val. ryto WHBI 105.9 FM. R. Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 212 229-9134.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINŲ.	
	

66-86 80 ST., MIDDLE VILLAGE, QUEENS
Phones: 326-1282 326-3150
TAI MUSŲ VIENINTELĖ VIETA — GAUSI PARODŲ SALE

VYTIS KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA	● LĖKTUVAI ● LAIVAI (CRUISES) ● TRAUKINIAI (AMTRAK) ● AUTOBUSAI ● NUOMOJAMOS MAŠINOS ● VIEŠBUČIAI ● DOMIŲ VIETŲ LANKYMAS ● GRUPINĖS KELIONĖS Į LIETUVĄ
MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS JOKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA	
VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE 2129 KNAPP STREET BROOKLYN, N.Y. 11229 TEL.: (212) 769-3300	

Vysk. Kenneth J. Povish, Lansingo, Mich., vyskupas ordinaras, koncelebruoja mišias Dainavos jaunimo stovykloje liepos 29 metinės stovyklos šventės proga. Prie altoriaus iš kairės: kun. K. Pugevičius, vysk. K.J. Povish, kun. V. Rimšelis, MIC, kun. V. Dabušis. Nuotr. Jono Urbono

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly Published
by Franciscan Fathers341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207Editorial Office (212) 827-1352
Business Office (212) 827-1351

Publication No. 148360

Second class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year — \$13.00. Single Copy 25 centsEina nuo 1915 m., 1951 m. sujunge AMERIKA, LDS organa DARBININKA ir LIET. ŽINIAS • Pre-
numerata metams \$13.00 • Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy savo nužiūra •
Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos nuomonę • Už skelbimų turinį
ir kalbą redakcija neatsako.

Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA

Lituanistinio švietimo rūpesčiai

Praejusios XIII-osios mokytojų studijų savaitės programoj buvo įrašyta grupinė paskaita tema "Kultūrinis — bendruomeninis auklėjimas lituanistinė mokyklų". Vienas iš kalbėtojų buvo dr. Juozas Gimius. Jis, kaip tėvas ir stebėtojas iš šalies, kaip jis išsireiškė, labai sudomino klausytojus savo mintimis ir susilaukė jom labai gyvo pritarimo. Mano nuomone, būtų labai pravartu susipažinti su tomis mintimis visiem lietuviams tėvams ir mokytojams, šioj studijų savaitėj nedalyvavusiems.

Antanas Rinkūnas, prisimin-damas tuos pačius, studijų savaitėj svarstytus dalykus, išsireiškė Tėviškės Žiburiuose (rugpiučio 2), kad "dangus dar negriūva", o dr. J. Gimius savo kalboj jau minėjo žodį "kri-zė".

- o -

Ar yra lituanistinio švietimo krizė?

Beklausant dr. J. Gimiaus kalbos, susidarė įspūdis, kad jis linkęs dabartinę lituanistinio švietimo padėtį laikyti tikra krize, bet, jo nuomone, ta krizė pasireiškia ne mokytojuose ir ne mokiniuose, nors jų skaičius vis eina mažyn, bet tėvuose. Tėvų krizė esanti visai reali. Ta realybė pasireiškianti tuo, kad tėvai siunčia į lituanistinę mokyklą vaikus mokyklai visai neparengtus — tokius, iš kurių jau esą nieko negalima padaryti.

Dr. J. Gimiaus nuomone, vaikai turėtų išmokti pirma lietuviškai, o tik paskui angliskai. Vaikai turėtų ateiti į lituanistinę mokyklą jau mokėdami skaityti. Kadangi šių sąlygų tėvai neišpildą, tai nors mūsų programos esančios ir įspūdingos, bet, turint tokius visai neparengtus mokinius, jie nieko neišmokomi. O tokia padėtis susidaranti dėl to, kad vidurinė tėvų karta esanti pra-

raista. Esą turim iš tos kartos vadų, bet nėra kas iš jų pačių kartos už jų stovėtų. Tai esanti pusinių lietuvių karta, kuri daug veikianti, bet to jų veikimo nesimato, nes tai esąs tik tarpusavio socialinis veikimas. Į bendrą lietuvių veikimą jie neįsijungia.

Kalbėtojo nuomone, tėvams vaikų atžvilgiu reikia ir kietumo, ir minkštumo, bet jokių būdų nereikia atsisakyti ir auklėjimo. Ar mokant, ar auklėjant, visuomet pralaimima, jei šeimoj nesą vieningumo. Laiminti negatyvioji pusė. Lietuviškas švietimas nesąs jau toks sunkus, bet reikia angažuotis visu šimtu procentų. Namų kalba turinti būti tik lietuvių kalba: ir vaikų su tėvais, ir vaikų tarp savęs. Tačiau daugeliu atvejų taip nesą. Kad reikia lietuvių kalbą išmokti, aišku, bet kad ją reikia ir vartoti, daugeliui esą neaišku.

Vaikams esanti reikalinga skaitytba. Pusiniai lietuviai neperką knygų, neužsaką vaikams Eg-lutės. Jie perką net jau senus vartotus savo vaikams vadovėlius, kai tuo tarpu tėvų, lietuviškų švietimu besirūpinančių, 7-9 metų vaikai yra perskaitę iki 40 knygų, o tai sudarą keliasdešimt tūkstančių žodžių.

Lituanistiniam švietimu esanti svarbi dar ir organizacijų reikšmė. Pagrindinės dabar esančios dvi organizacijos — skautai ir ateitininkai. Kalbėtojo nuomone, jei su jomis būtų susitarta, būtų galima atgaivinti lietuvių kalbą lituanistinėse mokyklose. Dabar gi pamokoj kalbama lietuviškai, koridoriuose angliskai. Organizacijų susirinkimuose — lietuviškai, už organizacijos ribų — angliskai.

Dr. J. Gimiaus (tiesą pasakius, ir kitų kalbėtojų) nuomone, esą reikalingi 3-4 seminarai

(nukelta į 4 psl.)

JAV LB-nės visuomeninių reikalų taryboj kilusi mintis sukurti organą, kuris specialiai rūpintųsi lietuvių politinių kalinių gelbėjimu, pamažu yra įgyvendinama. Naujasis vienetas, pavadintas kitataučius instiguojančiu vardu "Koalicija Išlaisvinti Petkui ir Gajauskui", pajėgė apjungti Lietuvos vyčių, Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos, Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos, Lietuvių Moterų Klubų Federacijos ir Lietuvių Bendruomenės paskirus darbuotojus.

Ryžtantis rūpintis politiniais kaliniais, žinota, kad įdėtos pastangos negarantuoja greitų rezultatų, kad darbas gali tęstis metų metais.

Telegramos Baltiesiems Rūmams

"Koalicija..." savo veiklą pradėjo telegramų siuntimo akcija JAV prezidentui J. Carter ir patarėjui JAV saugumo reikalams dr. Z. Brzezinski. Telegramų tekstuose pasidžiaugta rezistentų V. Moroz ir A. Ginzburg paleidimu ir diplomatiškai užklausta, kodėl pamiršti Viktoras Petkus, Balys Gajauskas ir kiti lietuviai politiniai kaliniai. Apskaičiuojama, kad Lietuvos vyčių kuopų, LB apylinkių ir Amerikos Lietuvių Jaunimo Sąjungos pastangomis Baltuosius Rūmus pasiekė arti 4500 telegramų. Tai stiproka reikšmė, pajėgusi atkreipti ir abejingų Baltųjų Rūmų pareigūnų dėmesį.

Asmeninės intervencijos valdžios įstaigose

Pradedant gegužės viduriu, politinių kalinių klausimu kreiptasi į JAV valdžios įstaigas. Delegacija, sudaryta iš JAV LB krašto valdybos ir Lietuvos

Los Angeles, Calif., LB Spindulys šoka aštuonnyčių jaunimo šventėje Hollywood Palladium. Šokiam vadovauja Dan-guolė Razutytė. Nuotr. L. Kanto

bui nuplieskus, jie išvydo savo žydinčią jaunystę, pažadėtą mirčiai. Kažkur tenai niūksėjo tam-sūs pasaulio plotai, kur jie turės skelbti evangeliją.

Tada jie prabilo, pakeldami akis į Pranciškų:

"Tėve, siųsk mus, kur nori: esame pasiryžę vykdyti tavo valią. Bet tu padėk mums savo maldomis. Esame jauni ir niekad-os dar nebuvome kojos iškėlę iš Italijos. Nepažįstame anų Maroko žmonių, ir jie pilni klastos bei įtūžimo krikščionims. Esame neišmanėliai ir nemokame arabų kalbos. Iš mūsų tyčiosis, kai pamatys šį skurdų drabužį, perjuostą virve. Veikiaus mus palai-kys kvailiukais negu aukštų Dievo žodžių nešėjais. Štai kodėl tu privalai mums gelbėti savo maldomis."

Stojo tyla. Širdis pajuto, kaip skaudu bus netrukus išsiskirti. Jie gal amžinai paliks šį vyrą, panašų į Viešpatį, dėl kurio jie atsisakė visų pasaulio turtų, pametė namus ir žmones, su kuriais juos jungė kūno ir kraujo ryšiai. Jie paliks šį vyrą, kuris jiems tapo kantriu tėvu, švelnia motinėle, maloniu broliu.

Ir jie sukdėjo:

"Mielas tėveli, kaip mes begalime tolintis nuo tavęs? Nu-lūdę našlaičiai, kaip mes be ta-vės galėtume įvykdyti Dievo valią, jeigu Jisai nesustiprintų mūsų savo malone?"

Taip jiems kalbant, Pranciškus neištvėrė ir pravirko. Aša-

SUTARTINAI RŪPINAMASI POLITINIAIS KALINIAIS

Viktoras Petkus

vyčių atstovų (A. Gečys, A. Zerr, adv. E. Raskauskas ir J. Simanis), politinių kalinių laisvinimo reikalą kėlė konferencijos su valstybės departamento pareigūnais metu. JAV LB visuomeninių reikalų tarybos pirm. Aušra Zerr susitiko su valstybės departamento psekretore humanitariniams reikalams Patricia Darien, kun. K. Pugevičius tarėsi su senatoriaus E. Kennedy štabo pareigūnu so vietų klausimam, kun. K. Pugevičius ir A. Zerr lankėsi JAV Katalikų Konferencijos įstai-gose Washingtone, LB ir jaunimo atstovai susitiko su JAV atstovu prie Jungtinių Tautų žmogaus teisių komisijos Edward Mezvinskis.

Kontaktuoti JAV kongreso nariai

JAV LB krašto valdyba tragiškų birželio sukachų proga

laiskais kreipėsi į visus JAV senato ir JAV atstovų rūmų narius. Jie buvo prašomi su-kaktis kongrese prisiminti ir specifiskai pasisakyti Petkaus ir Gajausko išlaisvinimo klausimu.

Daugiau kaip 150 kongreso narių teikėsi atsiliiepti. Vieni intervenavo valstybės departamente, kiti laiskais kreipėsi į Sov. Sąjungos ambasadorių A. Dobryniną ar tiesiogiai į L. Brežnevą, dar kiti pasirašė pet-cijas ar pasisakė Congressional Record išspausdintuose pareiškimuose. Ypatingo palankumo parodė atstovų ršmų užsienio reikalų komisijos pirm. Clement Zablocki, Helsinkio komisijos pirm. Dante Fascell, komisijos narė Millicent Fenwick, sen. Jacob Javits, sen. John Heinz ir kt.

Sudaromas garbės komitetas

Amerikiečio Charles Zerr vadovaujama "Koalicija Išlais-

vinti Petkui ir Gajauskui ge-rai suprato svarbą į kalinių laisvinimo akciją įtraukti įtakinguo-sius amerikiečių visuomeninio, religinio, švietimo gyvenimo vairotojus. Geru pavyzdžiu būta Amerikos žydų, pajėgusių į rūpinimąsi Sov. Sąjungos žy-dais įjungti katalikų, protestan-tų bei kitų tikybų vadovus. Nors garbės komitetas kol kas dar nėra baigtas komplektuo-ti, tačiau galima pasidžiaugti į talką atskubėjusiais įtakingais asmenimis. Štai dalinis garbės komiteto sąrašas:

Universitetų prezidentai: Theodore M. Hesburg — Notre Dame University, William Byron — Scranton, James C. Finlay — Fordham, Thomas P. Melady — Sacred Heart.

Katalikai hierarchai: Joseph L. Bernardin — Cincinnati arkivyskupas, F. Joseph Gossman — Raleigh vyskupas, Phillip (nukelta į 4 psl.)

MŪSŲ KALINIAI

(atkelta iš 1 psl.)

prieš tiesos žodį, užrašytą ant popieriaus skiautės. Lapienie-nei nebuvo leista įduoti vyruį siuntinio, nors kalinys, atlikęs pusę skirtos bausmės, turi teisę siuntinį gauti.

- o -

Vladas Lapienis rašo iš la-gerio:

"Pakol pareinu po pietų iš valgyklos iki gyvenamos patalpos, kartais suvalgau net visą riekę duonos..."

Priverstinis darbas, alkis, nuo-latiniai pažeminimai ir bausmės — tai sovietinių lagerių kasdienybė.

- o -

Vlado Lapienio teismo metu KGB norėjo jo žmoną Eleną panaudoti liudininke prieš savo vyrą, tačiau ši išpoškino, kad saugumiečiai kratos metu elgėsi grubiai ir paėmė daug religi-nės literatūros. Nepaisant to, teismas panaudojo Lapienienės pasakymą, kad jai niekas ne-kludavo lankyti bažnyčią, kaip įrodymą, kad Lietuvoje esanti tikėjimo laisvė.

Tiesa, Elenai Lapienienei, paprastai kulinarei, tikrai niekas nekludavo nueiti į bažnyčią, tačiau ji jau virš 10 metų laukia žmoniškesnio komunalinio buto ir jo negauna, nors seniai yra pirmoje eilėje, o kasmetinės

Vladas Lapienis

komisijos pripažįsta, kad jos bu-tas visiškai blogas.

Darbovietėje, išleisdami La-pienienę į pensiją, irgi neuž-miršo, jog ji tikinti — negavo net skurdžiausios dovanėlės (ki-tiems jos duodamos!), nors visą laiką kuo sąžiningiausiai atliko savo pareigas.

Kartą Lapienienė paprašė profsąjungos pirmininkę F. Sterskaja talonėlių kilimui nusipirkti, o ši, žinodama, kad kulinarė tikinti, atšovė: "Nie-kada negausi!"

NELLO
VIAN

ŠV. ANTANAS PADUVIETIS

IŠVERTĖ ANTANAS VAIČIULAITIS

10

Jis buvo apimtas džiaugsmo ir tarė jiems tokiu meiliu balsu, kad jų sielose dar tebeskambėjo tie žodžiai: "Mano mylimi vaikeliai, Viešpaties valia išpildyti ir kad pasisektų jūsų triūsas, stenkitės savo tarpe visados gyventi taikoje, gražiaiame sutikime ir amžiname meilės ryšyje. Saugokitės puiky-bės, klastų, kurios pražudė žmo-nių giminę; būkite kantrūs prie-spaudoj; būkite nusižeminę lai-mės dienoje. Štai kur kiekvienos pergalės paslaptis."

Paskui jis keliais žodžiais nu-pasakojo visą regulą, kad ji juos lydėtų kelionėje ir būtų jų sky-das.

"Sekite Kristaus neturtu, klus-numu ir skaisčiu. Viešpats Jė-zus gimė vargšas, gyveno var-gė ir žmonėms skelbė neturtą, kuris su Juo buvo pakeltas ant kryžiaus. Kad parodytų, kaip Jis brangino skaisčių, gimė iš švenčiausios Panelės... Jis pats pasiliko skaisčius... Jis buvo klusnus nuo prakartėlės

ligi kryžiaus. Vienintelė mūsų viltis yra Dievuje, mūsų vado-ve ir prieglobstyje. Turėkite re-gulą ir brevijorių, kad galėtume ištikimai atkalbėti maldas, ir klausykite savo vyresniojo bro-lio Vitalio."

Galop Pranciškus sušuko, ne-ištūrint tėviškai jo širdžiai:

"O, mano brangūs sūneliai, aš netveriu iš džiaugsmo, rege-damas jūsų užsidegimą, tačiau man labai skauda širdį, kad jūs iškeliaujate į tolimas žemes. Vienok mes turime rinktis Die-vo, ne savo valią. Patariu jums niekad iš akių neišleisti Vieš-paties kančios, kuri jums suteiks drąsos pakelti sielvartus dėl Jo".

Tie žodžiai, kur maišėsi džiaugsmas ir išmintis, suėmė visą naujųjų riterių idealą. Anie šeši vyrai tos kalbos klausėsi nuleidę galvas. Iš pradžių jie buvo tartum dvasios pakilime, kai Pranciškus jiems atskleidė naują žygį. Paskui jie pamatė žmoniškąją, realiąją savo pablu-dusios kelionės pusę. Lyg žai-

ros jam smaugė gerkle, bet jo šir-dis plakė iš džiaugsmo, kad to-čia graži jaunystės dovana auko-jama Tėvui. Šešetas susispaudė aplink jį, suklaupe ant žolės. Jis pakėlė akis į aukštą, mėly-ną dangų ir tarė:

"Tegul Dievo Tėvo palaimi-nimas nužengia ant jūsų, kaip nužengė ant apaštaly; tegul jus sutvirtina; tegul jus veda ir pa-guodžia suspaudimuose. Nebijo-kite nieko: Viešpats, kuris yra su jumis, yra kaip ginkluota tvirtovė".

Pasakodami šį atsitikimą, pen-ki broliai atgaivino anos dienos džiaugsmą. Kiekvienas to pašne-kesio žodis buvo įsirežęs į jų at-mintį. Jie regėjo Pranciškų, švie-čiantį uolumu ir meile. Jie atmi-nė jo įsakymus,ėjusius iš šir-dies, kurioje švelniausias žmo-niškumas vienijosi su dievišką-ja meile. Fernandezas drebėjo iš susijaudinimo, nugalėtas ano tolimo žmogaus ir didžiulio jo idealo.

Svečiai pavargėliai neilgai te-truko Švento Kryžiaus abatijoje. Jie buvo priversti čia prisiglaus-ti, kadangi alyvų kalnelyje tebu-vo tik kelios trobelės. Visos jos buvo atgailotojų gyvenamos. Tie penki nekaip jautėsi dailiuose marmuriniuose vienuolyno kie-muose. Be to, juos šaukė Maro-kas, jų troškimų ir jų kelio-nės tikslas, lyg koks varpas be perstogės skambėdamas jų sie-lose. Trumpai tarus, kelioms dienoms tepraėjus, jie jau vėl

žengė vieškeliais, be lazdos ir be krepšio traukdami į maurų šalį, suskūrę ir linksmi, kaip ir buvo atsiradę. O abatija vėl pasi-nėrė į švelnią, didelę rimtį, ku-rią tetrukdė vanduo, trykšdamas iš rausvo granito vazų.

Praėjo vasara ir ruduo. Atėjo žiema. Fernandezas nepamiršo tų piligrimų, kurie išvyko pas netikėlius. Apie juos jis dažnai įsišnekėdavo su broliais nuo aly-vų kalnelio, kada jie nulipdavo žemyn į Šv. Kryžiaus vienuoly-ną. Jie nebuvo gavę jokių nau-jienų iš to penketo ir nežinojo, kad anie pasiekė Lisaboną, kur būta būrio pranciškonų, ir kad iš ten nukeliavo į Seviliją, svarbiausią saracėnų miestą Ispani-joje.

Mondigo pakrantėse pasirodė pavasaris, mėlynais ir raudonais žiedais išpuošdamas žolę. Ir štai mieste bei apylinkėse pasklido gandas, kuris visur prasiveržė — į tamsias mažų gatvių lūšneles, į puikius rūmus, išstaty-tus ant kalvų, į vienuolynus ir į abatijas, kurias saugojo mūrai. Buvo pasakojama, kad tie penki krikščionys žuvo kaip kanki-niai Maroko žemėje. Jų kūnai įsišnekėdavo į Koimbrą karaliaus brolio kunigaikščio Pedro rite-rių. Pats jis buvo Miramolino tarnyboje.

Tuo pat laiku pirkliai ir ke-liauninkai atnešė pirmuosius pasakojimus apie kankinius.

(Bus daugiau)

IŠ VISUR

— Kun. Feliksas Zenkevičius liepos 27 mirė Zarasuose, Pakenėžio vyskupijoj. Velionis kunigu buvo įšventintas 1935 ir mirė sulaukęs 70 metų amžiaus. Paskutiniu metu gyveno kaip altaristas Zarasuose. Tai jau tryliktais metais okupuotoj Lietuvoj miręs kunigas. Kauno Kunigų seminarija šiemet išleido tik šešis naujus kunigus.

— Solistė Danutė Stankaitytė atliks meninę programą Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavimo užbaigimo vakarienėj rugsėjo 2 Chicagoj, Lietuvių tautinuos namuose. Solistei akomponuos muz. A. Vasaitis.

— Amerikos Lietuvių Vargoninkų-Muzikų seimas, turėjęs įvykti Chicagoj rugsėjo 16, atidedamas ateinančiam pavasariui.

— Melbourne lietuvių parapijos choras, vadovaujamas muz. Petro Morkūno, liepos 29 giedoj Sale katedroj. Australai lietuvių chorą sutiko labai nuoširdžiai. Šia proga katedros dekanas susirinkusiems pristatė ne tik chorą, bet išskėlė ir okupuotos Lietuvos rūpesčius, religijos persekiojimą.

— Daina Kojelytė, PLB valdybos sekretorė ir Pasaulio Lietuvio administratorė, sugrįžė iš Brazilijos. Į ten ji buvo nuvykusi Ateitininkų Federacijos rūpesčių ir stovyklavos su ateitininkų jaunimu. Ta pačia proga ji turėjo pasitarimus su Brazilijos Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba ir taryba. Brazilijos lietuviai yra labai bendruomeniškai nusiteikę.

— Dail. Agutė Rimienė rūpinasi įvyksiančios dail. Teleforo Valiaus pomirtinės parodos metu jo iliustruotų knygų išdėstymu ir galerijos papuošimu. Dail. T. Valiaus pomirtinės meno kūrinių parodos atidarymas įvyks rugpiūčio 31 Čiurlionio Galerijoje, Jaunimo Centre, Chicagoj. Parodą rengia Lietuvių Dailės Institutas.

— Ateitininkų Federacijos už praėjusių metų geriausią religinę knygą premija, kuri buvo paskirta kun. prof. Stasiui Ylai už "Jurgį Matulaitį", bus įteikta Lietuvių Katalikų Mokslo Akademijos suvažiavime Chicagoj šio mėnesio pabaigoj.

— Studentų ateitininkų sąjungos vasaros stovykla įvyks nuo rugpiūčio 26 iki rugsėjo 3 prie Rochesterio.

— Lietuvių opera Chicagoj ateinančio sezono pastatymui pasirinko du veikalus: Carl Orffo "Carmina Burana" ir Leoncavallo "Pajacius".

Tragiškųjų birželio sukakčių proga JAV LB krašto valdybos pirmininkas Algimantas Gečys pasiuntė laiškus visiem JAV kongreso nariams su prašymu suaktyvinti prisimininti ir pasisakyti lietuvių politinių kalinių, ypač V. Petkaus ir B. Gajausko, klausimu. Šiomis dienomis JAV LB visuomeninių reikalų tarybą pasiekia gaustūs kongreso narių laišškai. Vieni padarė pareiškimus Congressional Record, paragino valstybės departamentą, prisidėjo prie Babaltio valstybių klausimu įnešų rezoliucijų, dar kiti parašė laiškus Brežnevui ir Dobryninui politinių kalinių reikalu. Ypatingo dėmesio ir suipratimo teko sulaukti iš JAV atstovų rūmų užsienio reikalų komisijos pirmininko kongr. Clement J. Zablocki, kuris politinių kalinių reikalu parašė laiškus valstybės departamentui sekretoriaus padėjėjam Pat Derian (humanitariniam reikalui) ir Georges Vest (Europos reikalui), Helsinkio komisijos pirm. kongr. Dante Fascell ir Sov. Sąjungos ambasadoriui prie JAV-ųjų A. Dobrynin. Taip pat apie savo intervencijas kongr. Zablocki painformavo Lietuvos atstovą dr. St. Bačkį, tuo pačiu parodydamas ir savo gilią pagarbą jo atstovaujama Lietuvai.

Gražinos Krivickienės profesinė sukaktis

Birželio mėn. suėjo 15 metų, kai Gražina Gustaitytė-Krivickienė dirba korespondentės darbą Baltuosiuose Rūmuose, Washington, D.C.

Prieš tai, nuo 1961 iki 1964, proteguojant Vyr. Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pirm. dr. A. Trimakui, ji buvo valstybės departamento korespondentė ir dirbo Eltai, siuntė informaciją Draugui ir kitiem lietuvių laikraščiam. Įgijus korespondentės stažą valstybės departamente, ji apsisprendė savo karjerą tęsti Baltuosiuose Rūmuose, kur yra daugiau progų susitikti su įtakingais asmenimis ir jiems vis priminti Lietuvos bylą.

Tačiau, norint būti Baltųjų Rūmų korespondente, reikėjo turėti valstybės departamento ir Amerikos kongreso Press Gallery rekomendacijas. Čia jai pagalbą padėjo valstybės departamento spaudos skyriaus vicedirektorius Reap, su kuriuo išsivystė draugiška pažintis dar jai būnant valstybės departamente. Jis G. Krivickienę pristatė JAV kongreso Press Gallery viršininkui. Teko užpildyti eilę anketų, pasižadėjimų ir atsžadėjimų, versiti straipsnius į anglų kalbą ir t.t. Pagaliau 1964 birželio 12 gavo iš Baltųjų Rūmų raštą, kviečiantį atvykti, atlikti reikalingus formalumus ir po to atsitiimti Baltųjų Rūmų korespondentės kortelę. Draugas atsiuntė reikalingus kredencialus, įgaliojantį G. Krivickienę Baltuosiuose Rūmuose atstovauti lietuvių spaudai.

Dalyvaujant Baltuosiuose Rūmuose vykusiose JAV prezidentų spaudos konferencijose, jai teko arčiau pažinti net 4 Amerikos prezidentus — Lyndon B. Johnson, Richard M. Nixon, Gerald Ford, Jimmy Carter ir jų šeimas. Teko dalyvauti jų inauguracijose, daugose spaudos konferencijose, dukturų vestuvėse. Liko apie tai nepaprastai gražūs prisiminimai, apie kuriuos G. Krivickienė ruošia specialią knygą.

Gražina ir dr. Domas Krivickai išaugino ir lietuviškai išauklėjo dvi dukras — Ireną ir Rūtą, kurios sukūrė gražias lietuviškas šeimas. Irena Raulinaitienė Californijoje augina tris jaunuolius, o Rūta Penkiūnienė Washington, D.C. — du. Taigi Krivickai turtingi penkiais anūkais, kurių vienas, Algis Penkiūnas, savo draugų kitataučių tarpe garsina Lietuvos vardą. Jei Algio klasės draugai kitataučiai žino, kad Vilnius yra Lietuvos sostinė ir kad Lietuva yra sovietų pavergta, tai dėka jo, jauno "ambasadoriaus".

Gražina Krivickienė yra Lietuvių Moterų Klubų Federacijos aktyvi narė, šios Federacijos Washingtono klubo steigėja ir buvusi pirmininkė.

SUTARTINAI RŪPINAMASI POLITINIAIS KALINIAIS

(atkelta iš 3 psl.)

M. Hannan — New Orleans arkivysk., Charles A. Salata — Oklahoma City arkivysk., Lawrence Shehan — kardinolas, buv. Baltimorės arkivysk., William D. Borders — Baltimorės arkivysk., Basil H. Losten — Stamfordo vyskupas, James C. Timlin — Scrantono vysk. pagalbininkas, P. Francis Murphy — Baltimorės vysk. pagalbininkas, T. Austin Murphy — Baltimorės vysk. pagalbininkas, Thomas W. Lyons — Washington, D.C., vysk. pagalbininkas.

Unijų, švietimo, katalikų organizacijų, sporto įžymybės: Albert Shanker — JAV Mokytojų Federacijos prezidentas, Jerome Shestak — Žmogaus Teisių Lygos tarptautinis prez., prof. Thomas E. Bird — sovietologas, prel. John F. Murphy — Tautinės Katalikų Auklėjimo Draugijos vyk. direktorius, prel. John J. Egan — Notre Dame univ. prez. padėjėjas,

Gražina Krivickienė ir JAV prezidentas L. Johnson.

Lietuvių Moterų Klubų Federacija sveikina Gražiną Krivickienę ir linki jai sėkmingai tęsti savo svarbią profesiją Baltuosiuose Rūmuose.

I. Banaitienė

Vytautas Gerulaitis — teniso įžymybė, Walter Jaskiewicz, SJ — Fordhamo univ. alumnų direktorius, prel. George G. Higgins — JAV Katalikų Konferencijos gen. sekr., seselė Gloria Coleman — Pensilvanijos arkivysk. direktorė pavaduotoja ekumeniniam ir tarpreliginiam klausimam, seselė Ann Gillen — National Interreligious Task Force on Soviet Jewry vyk. direktorė.

Rezistentai - disidentai: Romas Giedra, Aleksandr Ginzburg, Simas Kudirka, Valentyn Moroz, Tomas Venclova. Šio garbės komiteto narių dalis politinių kalinių klausimu jau yra darę intervencijas Baltuosiuose Rūmuose, specifškai išskeldami sunkią kalinamų Petkaus ir Gajausko būklę. Visi įėję į garbės komitetą yra pažadėję pagelbėti turimais asmeniniais kontaktais, rašytu žodžiu, pamokslais, savo postų

Sovietai kalina šimtus žmogaus teisių gynėjų

Nuo 1975, t.y. nuo to laiko, kai Sovietų Sąjunga pasirašė Helsinkio konferencijos baigiamąjį aktą, tuo iškilmingai įsipareigodama gerbti žmogaus teises, ji įkalino arba ištrėmė tris šimtus dvidešimt žmogaus teisių gynėjų. Tai nurodo politinių kalinių likimu besirūpinanti tarptautinė Amnesty organizacija ką tik išleistame raporte apie žmogaus teisių padėtį Sovietų Sąjungoj.

Tarp kalinamų ar ištrėmtų žmogaus teisių gynėjų yra 11 asmenų, priklausančių prie Helsinkio nutarimų vykdymui remti visuomeninių grupių. Pastarųjų tarpe Amnesty organizacija sumini ir Lietuvos Helsinkio grupės narį Viktorą Petkų, kuriam prieš vienerius metus buvo paskirta ypatingai sunki bausmė: dešimt metų kalėti priverčiamųjų darbų lagery ir penkerius metus būti ištremimam į kokią nors vietą, kurioje jis turėtų būti laikomas. Turimomis žiniomis jis dabar yra kalinamas Čistopolio kalėjime.

Beveik tuo pačiu metu, kaip Viktoras Petkus, praėjusiais metais buvo nuteisti ir kiti du Helsinkio grupių nariai: ukrainietis advokatas Levko Lukyanenko ir Oleg Tikhy. Abu buvo taip pat nubausiti dešimt metų kalėti. Jie atlieka bausmę Mordovijos koncentracijos stovykloje.

Amnesty organizacija nurodo, kad, be minėtų 320 nuteistų žmogaus teisių gynėjų, Sovietų Sąjungoj yra daug kitų suimtųjų, kurie dar laukia teismo proceso.

Popiežiaus laiškas ukrainiečių kardinolui

Ką naujasis popiežius darys su Vatikano politika Rytų Europos atžvilgiu? Vakarų spaudoj šiuo klausimu išsiskiria trys pagrindinės nuomonės: jis jį tęs toliau; naujai formuluos; pakeis nauja, "aktyvia" politika. Trečiąją nuomonę patvirtino laikraščiai beveik nepastebėtas svarbus įvykis: Vatikano oficioze Osservatore Romano kovo 19 buvo išspausdintas popiežiaus Jono Pauliaus II laiškas ukrainiečių kardinolui Jozefui Slipij. Jame popiežius reikalauja, kad sovietai pripažintų Stalino "panaikintą" Ukrainos Katalikų Bažnyčią. Pasak Vatikano laikraščio, laiškas buvo pasiųstas ukrainiečių kardinolui ryšium su krikščionybės Ukrainoj tūkstantmečiu, kuris buvo švenčiamas 1988.

panaudojimu viešajai opinijai sudaryti. Su keliomis išimtimis tai "svetimšalių legijonas" lietuviams politiniam kaliniam pagelbėti.

Spaudos ginklo panaudojimas "Koalicija..." vasaros mėnesius siekia panaudoti politinių kalinių sunkios padėties pristatymui per amerikiečių spaudą ir radiją. Tragiškųjų birželio sukakčių proga JAV LB visuomeninių reikalų taryba, talkinant Rimai Mironienei, buvo paruošusi penkiolikos minučių radijo programą, paliečiančią ir lietuvių politinius kalinius. Šią programą anglų kalba perdavė keliasdešimt radijo stočių. Dabartiniu metu, dr. R. Krickui talkinant, stengiamasi paruošti ir išspausdinti amerikiečių italkingame dienrašty ar žurnale platesnę studiją lietuvių politinių kalinių klausimu.

Laukiama visų pagalbos

"Koalicijos..." vadovybė maloniai laukia lietuviškosios visuomenės tautos. Pageidaujama straipsnių amerikiečių spaudoj kalinių klausimu, laišku kongreso nariams, telegramų Baltiesiems Rūmams, padėsiąsiančio žodžio ir finansinės aukos. Rašyti: Coalition to Free Petkus and Gajauskas, 708 Custis Road, Glenside, Pa. 19038. Sag (LB Inf.)

Atsiūsta paminėti

CHRONICLE OF THE CATHOLIC CHURCH IN LITHUANIA. Vertimai iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos, Nr. Nr. 27, 28 ir 29. Vertimų redaktorius — kun. Kazimieras Pugevičius. 1978. Išleido Amerikos Lietuvių Romos Katalikų Kunigų Vienybė, 351 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207. Spausdino Pranciškonų spaustuve Brooklynne. Vienos knyguotės kaina — 1 dol. Užsakant 10 ar daugiau egz. — po 50 ct. Gaunama Kunigų Vienybė. Šios knyguotės, nuolat leidžiamos viena po kitos, jau yra "įsipilietinusios" daugelio skaitytojų tarpe. Net ir iš išvaizdos jos pasidarė mum gerai pažįstamos: vis toks pat formatas, tokie pat viršeliai, tik vis kitokia jų spalva. Kai sudedi visas į krūvą, gražiai rikiuojasi. 27-ojo knyguotė yra 44 puslapiai. Jos turinys: Šviežias dvelkimas ir naujos apgavystės, Telegrama prezidentui Jimmy Carter, Kratos ir areštai, Tokia yra jų moralė, Apeliacijos, Apie kreivą veidrodį, Žinios iš vyskupijų.

28-ojo knyguotė — 48 puslapiai. Turinys: Religinio gyvenimo Lietuvoj ir Sovietų Sąjungoj prblemos, Helsinkio sutarimų "įgyvendinimas", Pasmerkta be kaltės (su dviem Nijolės Sadūnaitės nuotraukomis), Dar viena KGB auka, Žinios iš vyskupijų, Sovietų mokykloj, Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos archyvo, Pogrindžio leidiniai.

29-osios (46 puslapių) knyguotės turinys: Vladas Lapienis saugumo kalėjime, jo teismas, Pareiškimas Belgrado komisijai, tiriančiai paklusimą 1975 Helsinkio tarptautiniam sutarimam, Pareiškimai, Žinios iš vyskupijų, Vėliausios žinios, Nauji pogrindžio leidiniai.

Kiekviena knyguotė yra su vardinu ir žemėlapiu, kuriame sužymėtos knyguotės minimos vietovės.

Paskutinių knyguotėjų vertėja nurodoma Vita Matusaitienė.

Jurgis Gliuda — PERLOJOS RESPUBLIKA. Premijuotas romanas. Chicago, 1979. Išleido Džukų Draugija Chicagoje. Kalbą lygino Pranas Razminas. Viršelį dail. Petro Aleksos. Spaudė Draugo spaustuve. Tiražas 1000 egz. 376 psl. Kaina 7 dol. Gaunama ir Darbininko administracijoj.

Šio romano aplanke apie rašytoją Jurgį Gliudą ir jo kūrybą taikliai rašo Dalia Kučėnienė, pripažindama jį vienu iš geriausių išeivijos romanistų.

Apie šį romaną ji pasisako: "Dabar rašytojas Gliuda kopdamas į gyvenimo deimantinį jubiliejų, prisistato lietuviškos grožinės literatūros skaitytojui su naujai premijuotu romanu "Perlojos Respublika". Tai vėl naujas kūriny lietuvių išeivijos literatūroje, premijuotų romanų ilgoje eilėje. Gražiosios Džukijos gamtos aplinkoje, romanistas su gliaudiškai įgudusiu, liepsnojančiu gilumu — sprendžia žmogiškosios buities problematišką likimą realybės sriauje. Kaip ir ankstyvesniuose romanuose, realistas Gliuda naujojo veikalo puslapiuose, tarsi gyvoje scenoje, atskleidžia netolimos praeities laikotarpio realistinį spektaklį, tobulais personažų veiksmis, dvelkiančiais ne vien gyvenimiškais paviršutiniškumais, bet ir dvasinių gelmių varsomis."

Knyga iliustruota trimis nuotraukomis: vienoj — rašytojas Jurgis Gliuda, kitoj — Džukų Draugijos valdyba, trečioj — Vytauto Didžiojo paminklas Perlojos aikštėj. Yra ir šio romano premijavimo akto faksimilė.

Savo vaikams, kurie balgė mokslus, išleiskite įvyktį į kitus miestus, užprenumeruok Darbininką. Tai bus jiems geriausia dovana.

VILNIAUS UNIVERSITETO PARODA

JURGIS GLIAUDA

Vilniaus universiteto paroda tęsia savo triumfą kelionę po lietuvių kolonijas. Taip jau privalėtų būti, kad parsikviesti šią parodą būtų tautinės ambicijos palėpimas.

Neišsenkamos energijos prelatas Jonas Kučingis, Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos klebonas, paverčia kasmetines Lietuvių dienas gyvosios lietuvių liudijimu. Šiais metais, šalia tradicinio estradinio koncerto, jis atkvietė Bronių Kviklį net prie Pacifiko kranto, kad atskleistų didžiojo parapijos salę monumentalią Vilniaus universiteto memorialinę-jubilėjinę parodą. Tarkon atsukabėję akademikai skautai filistai, vadovaujant Valentinui Varnui. Paroda buvo gausiai lankoma šeštadienį, birželio 16 vakarą, ir visą sekmadienį, birželio 17.

Tai buvo šimtų sudomintų, nustebintų, susižavėjusių lankytojų antplūdis. Tenka galvoti, kad Los Angeles mieste surengtoji, plačiai prieš tai išreklamuoti Vilniaus universiteto paroda lankytojų skaičium bus antroji vieta po lietuvių sostinio Chicago premjerinės parodos.

Parodos uždavinys — pademonstruoti mūsų kultūros istorijos šaunumą. Ir susimąčiusi stoti ties nūdienu. Šiais metais minim Vilniaus universiteto keturių šimtų metų veiklos sukaktį; tai data nuo universiteto įsteigimo, atmetus universiteto veiklos priverstinio suspendavimo metus.

Skirtas kultūrinti Lietuvai, kurios teritorijoje buvo įsteigtas, tam tikrais laikotarpiais universitetas buvo ir kitauciu interesų įrankis. Tada jo veikla buvo nenatūrali: švietimo įstaiga deformavo tautinės kultūros ugdymą. Bet šalia tų negandų išliko tokie mūsų tautinio gajumo spinduliai, kad tamsios dėmės ant bendro apdangalo, visai nebūlo: Vilniaus universitetas buvo ir liks lietuvių kultūros Alma Mater.

Senasis Karaliaučiaus universitetas irgi užėmė tam tikrą vietą lietuviškos idėjos ir minties brandos procese, bet velia jis nebeturėjo tos aktyvios rolės, kurią vis veikiamą vykdė Vilniaus universitetas.

Išdėstyta ilguose staluose ir iškabinta stovuose (stenduose) parodos medžiaga sudarė imponantišką vaizdą. Per 700 įvairiausio pobūdžio eksponatų rodo Vilniaus universiteto įvairių jo veikimo laikotarpių dokumentaciją. Optinio įspūdžio požiūriu tai "juoda-balta" spaudinių, dokumentų, vaizdų, portretų stichija. Atskiru tonu įsirežia medalių ir lako antspaudų replikos.

Išsivijęs gyvenimo sąlygomis, būnant toli laike ir toli erdvėje nuo parodos objekto, be organizacinės tautos ir lėšų, reikėjo milžiniškos energijos ir titaniško atkaklumo visa tai surinkti, susisteminti, logiškai suderinti su amžių sąvartomis. Mes dabar dar neįsisąmoninam, kad ši užsieninė, išsivijęs sąlygose parengtoji paroda, laikui bėgant, užims Vilniaus universiteto istorijoj savo šaunią vietą. Tai permanentinės reikšmės įvykis, tai dokumentinis Vilniaus universiteto istorijos portretas.

Bronius Kviklys, pasistatęs sau nedylantį laike paminklą, parengęs keturis "Mūsų Lietuvos" geostorinio turinio tomus, sukūrė ir antrą paminklą — tai šioji paroda!

Dabar labai svarbu, kad šios parodos rinkinys vis išliktų kompaktiškas, nesubyrėjęs dalimis, neveikiamas laiko veiksmės. Tai išsivijęs archyviniai rūpesčiai, tai naujų "alkų" plėtotė ir statybos projektai; tai kartu ir žvilgsniai į šio krašto ar Kanados svetingas universitetinių archyvų pastoges...

Kartais mūsų istorinius objektus lydi išlikimo sėkmė, kartais pragarmė. Dalį demonstruotų šioj parodoj knygų man teko ma-

tyti a.a. kunigo Igno Boreišio knygyne. Tai buvo žmogus, atsidavęs knygų rinkimui. Jis turėjo jų tiek daug, kad visas jo butas buvo užverstas knygomis: įvairių sužetų, įvairių kalbų. Tarp jų retos, antikinės, lietuviškos, dar "valančinio" periodo. Šios tada buvo kartoninės dėžės. Velionis meiliai traukė jas iš dėžės ir rodė man. Jis tada atrodė man kaip kapitonas, audringoj jūroj išgelbėjęs skęstančius. Jis parūpino prieglaudą knygam, kurios būtų kažin kur išmestos lauk, jų savininkam išmirus.

Koks tolesnis šių unikaliųjų leidinių likimas? — paklausiau. Kun. Boreiškis atvairai atsakė: "Nežinau. Gal rasis, kas jas vertins?"

Jam mirus, knygos nukeliavo į Tėvų Jėzuitų knygų saugyklą. Dabar jos, Vilniaus universiteto parodai paskolintos, liudija mūsų kultūros šaunumą.

Tas vaizdelis, epizodas kun. I. Boreišio knygyne, kur į asmeniškai patyriau, nuteikia optimistiškai. Jo knygos įsijungė į Vilniaus universiteto parodą...

O kur tos neįkainojamos Vilniaus universiteto vertybės (dokumentai, leidiniai, istoriniai eksponatai, numizmatikos rinkiniai), kurias po 1831 metų kultūrinio pogromo (universitetą naikinant) smirtingai išgabeno iš Vilniaus universiteto saugyklų? Tomis vertybėmis dabar didžiojoji milžiniški muziejai ir jų tarpe petrapilinis "Ermitažas".

Tokia šurpi užkariavimų ir kovos pergalės tradicija, kad parklupdyta šalis moka ne tik finansines reparacijas, bet nualina ir kultūrinių vertybių plėšimais. Įvairūs generolai ir generalgubernatoriai istorijos būvy plėšė pavergtus kraštus. Cezaris vežė iš Egipto obeliskus. Tik piramidžių nesugebėjo atgabenti. Napoleonas taip pat plėšė pavergtus kraštus. Cariniai generalgubernatoriai lengva ranka pildė Rusijos akademijų ir muziejų sandėlius "šiaurės vakarų" provincijos istorinėmis ir kultūrinėmis vertybėmis. Tenka stebėtis, kad nepriklausoma Lietuva plačia burna apie tai nekalbėjo. Maskva nepripažino lenkų okupacijos, ir Vilniaus universiteto turtai, kurie buvo Sovietuose, buvo pavaldūs Lietuvos universiteto kompetencijai.

Vilniaus universiteto paroda tai ne tik oficialios universiteto veiklos portretūra. Kaip prieš 1831 metus universiteto sienose veikė filomatai ir filaretai ir šiems studentų sambūriam prijaunanti profesūra, taip dabar giliame tautiškos ir politinės liberalizacijos pogrindy švyti nuostabus leidinys Alma Mater. To pogrindinio leidinio šviesorašėio nuorašai puošia parodos stendą. Koks tai kontrastas oficialiai universiteto "dvasiai", kada diplominiai studentų darbai privalo būti rašomi vien... rusų kalba! Studentas mokslinamas, nurodo oficialus regulaminas, "internacionalizmo doktrinos" dvasioj. Rusų kalba jau laikoma nepakeičiama priemone, siekiant žinojimo. Ateizmas turi tapti studentam religijos išvirkščiu pakaitalu. Mokslo įstaiga užkarta bolševikų veikėjo vardas... Ir kaip lietuviško Betliejaus žvaigždė spindi stende pogrindinis leidinys Alma Mater!

Proreziminiai universiteto oficialaus prestižo nuvertinimo faktai kažin kaip skaudžiai drėkia pasitikėjimą asmenimis, kurie oficialiai atstovauja universitetui, gina esamą padėtį. Nepasitikėjimas lydi ir visus universiteto politinės, ekonominės ir istorinės literatūros leidinius. Tos nuotaikos išplinta ir į santykius su oficialiuoju universiteto elitu. Labai jau romantiška ieškoti čia Konradų Valenrodų... Tad santykiavimas išplinta į nuolaidas mokslo profanacijai. O juk Vilniaus universitetas ir tamsiausiais jo nuliutvinimo metais visad buvo lietuviui savo tautinio savitumo idėja, tikras

biliūniškas "laimės žiburys"...

Visa tai, istorijos sąvartų audras, parodos lankytoji primena ne knyga, ne dvi knygos, bet stalai, užversti unikaliųjų knygų šūnimis; ne portretas, ne kitas, bet dešimtys stendų, apkalbintų rečiausiais portretais, rečiausiais vaizdais, dokumentais, skelbimais, schemomis... Visa tai yra, evangeliskai tarus, gausus vynuogynas, kuris laukia darbininkų. Tai gyva studijų, tyrimų, atradimų ir išvadų medžiaga. Juk visad šalia kita-tautiškių atnašų Vilniaus universitetas davė Lietuvai pagrindinius kultūrinio ir politinio darbo kadrus nuo ankstyviausiųjų jo veikimo metų ir modernių dienų. Net simboliškai atrodo, kad Vasario 16-osios dienos deklaracija paskelbta namuose, kurie glaudžiasi prie universitetinės Šv. Jono bažnyčios aikštelės.

Kokia grandinė žymių kūrėjų, kuriuos Lietuvai dovanoją universitetas: poetas Sarbevičius, poetas Adomas Mickevičius, Simanas Daukantas... Greta tų šulų dešimtys ir šimtai į juos panašių. Tad — atimk iš Vilniaus universiteto idėjos Lietuvos suverenumo motyvą, ir aukštojo mokslo įstaiga tampa tik žinovų treningo vieta, tik specialybių moksline. Šitas momentas itin jautrus nagrinėjant Vilniaus universiteto parodą atitinkamos paskirties skyrius.

Paroda kelias toliau: Clevelandas, Detroitas, Torontas... Visur ją, be abejo sutiks paslaugios talkininkų rankos ir idėjai atsidavę ketinimai. Ir parodos lankymas virsta savotišku, žaviu piligrimažu, šventovės lankymu, kur vyksta atsinaujini-

IŠ PAVERGOTOS LIETUVOS KULTŪRINIO GYVENIMO

— Nuolat plečiami pavergtos Lietuvos kultūriniai ryšiai su sovietinta Gudija. Neseniai Minske viešėjo rašytojai A. Drielingas, E. Matuzevičius, V. Reimeris, R. Pakalniškis. Buvo kalbėtasi apie "dvasinį tarybinio žmogaus pasaulį" ir jo atspindėjimą šiuolaikinėje lyrikoje. Diskusijose dalyvavo ir iš Maskvos atvykęs L. Ozerovas. Į Gudijos suruoštą tautosakinę ekspediciją buvo pakviesti ir lietuvių kalbos ir literatūros instituto atstovai. Buvo užrašinėjama tautosaka ir Gudijoje likusiose lietuviškuose kaimuose. Įdomu, kad senosios dainininkės su tikru malonumu dainavo senovines lietuviškas sutartines. Jaunimas tų dainų jau nebe-moka, ypač dėl to, kad Gudijos valdžia stengiasi užslopinti lietuvių kalbos vartojimą. Gudijos "mokslininkai" stengiasi surasti lietuvių ir gudų tautosakos bendrumus.

— Liepos 20-30 Vilniuje, Kau-

Vilniuje universiteto sukakties proga išleistas aplankas su atvirukais, kurie vaizduoja universiteto mokslą ir meną. Čia matome aplanko viršelį.

mas su mūsų kultūrinės istorijos spindesiu ir šaunumu.

Kad tik jaunimas labiau lankytų parodą: pavieniui ir organizuotai, su aiškintojais. Jaunimas mėgsta faktus. Paroda kalba faktais. Paroda yra didžiulis tautos ir jos valstybės vertingumo įrodymo faktas. Ji muziejiškai ori, archyviškai gausi, emociškai sava, pagal nuotaiką pilna gyvybės. Daug pasaulio svetimų stebuklų, o šis stebuklas mūsų.

ne, Druskininkuose ir Trakuose buvo suorganizuota lenkų knygos dekada. Spaudoje rašoma, kad iš Lenkijos buvo atvežta per 700 pavadinimų knygų. Tų knygų "Draugystės" knygyne tik per vieną dieną buvo parduota už pusšesto tūkstančio rb. Numatoma Vilniuje atidaryti lenkų literatūros knygyną. Lietuviškų knygų parodos būsiančios organizuojamos Lenkijoje.

— Į Maskvoje vykstantį kino filmų festivalį pakviesti ir Lietuvos kinematografininkai. Liepos 25-29 jie turėjo Maskvai duoti savo nuveiktų darbų ataskaitą. Keliuose Maskvos kinuose buvo rodomi lietuviški filmai. "Draugystės" susitikimuose dalyvavo iš Lietuvos nuvykę režisieriai, aktoriai, administraciniai kinematografijos vadovai (J. Gričius, A. Brazaitis, S. Macikaitė, S. Šimkus ir kt.).

— Nusipelnusių Lietuvos artistų garbės vardai suteikti "Trimito" orkestro solistei Janinai Miščiukaitei-Brazaitienei, estradinei dainininkei Onai Valiukevičiūtei, Valstybinės konservatorijos Klaipėdos fakultetų chorinio dirigavimo katedros vedėjui Pranui Jankauskui.

— Nauja Juozo Grušo drama "Gintarinė vila", išspausdinta Nemuno žurnalo 4 ir 5 nr., sprendžia moralines problemas, panašiai kaip dramose "Meilė, džiazas ir vėlnias", "Pijus nebuvo protingas", "Cirkas". Kai kurių inteligentų sumiesčionėjimas, sumaterializėjimas, veikale ryškinamas groteskinėmis ir simbolinėmis priemonėmis.

— Spaudoje paminėta rašytojos humoristės Liūnės Janušytės (1909-1965) 70 metų gimimo sukaktis. Ši rašytoja turėjo įgimtą humoristės talentą. Ryškiausiai ji pasireiškė feljetonais ir humoreskomis. Mėgino net stambesnių veikalų. Paryžiaus boheminį gyvenimą vaizdavo romane "Korektūros klaida". Nepriklausomybės laikais L. Janušytė groteskiniais vaizdais stengėsi išjuokti valdininkijos sumiesčionėjimą. Literatūrinį bankrotą L. Janušytė parodė okupantams bolševikams skiriantuose kūriniuose. "Pirmosios dienos" ir "Žalioji šeima" yra nuvalkiota sovietinė publicistika su besaikiu Stalino garbinimu. Tačiau atrodo, kad už tokius raštus ji dabar ir minimą tenykštėje spaudoje.

Pr. N.

Skaityk ir platink Darbininką!

BALTIC HOLIDAYS COME TO LITHUANIA IN 1979

JOIN US AND FULFILL A DREAM
THAT WILL HAVE ENDLESS MEMORIES

CONTACT: JONAS ADOMENAS, TOUR MANAGER

COST

DEPART	RETURN	GROUP 30	G.I.T.	CITIES AND NIGHTS
Aug. 21	Sept. 05	\$1249.00 (Super apex fare)		Vilnius 5, Warsaw 5, Kiev 3, Copenhagen 1
Sept. 06	Sept. 15	\$849.00 (Group 30 fare)		Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
Sept. 20	Sept. 29	\$849.00	\$899.00	Vilnius 5, Moscow 2, Copenhagen 1
Oct. 15	Oct. 25	\$779.00	\$849.00	Vilnius 5, Warsaw 2

TOURS INCLUDE FULL DAY EXCURSION TO KAUNAS AND HALF DAY TRIP TO TRAKAI

TRANS INTERNATIONAL TOURS, LTD.
ONE SUTTER STREET
SAN FRANCISCO, CALIF. 94104
415 391-6185

TRANS INTERNATIONAL TOURS, LTD.
535 Fifth Avenue
New York, N.Y. 10017
212 697 7257

Group 30 fare must have 30 or more participants

— Aleksandras Ginzburgas buvo pagrindinis kalbėtojas liepos mėn. San Francisco mieste įvykusiame Amerikos Mokytojų Federacijos kongrese. Jis perskaitė dalinį sąrašą mokytojų, kuriuos jis paliko kalėjimuose, lageruose bei psichiatrinėse ligoninėse, įskaitant Viktorą Petkų. (E)

— Briusely leidžiamas Bulletin D'Information — News Brief (1979 birželio 15) praneša, kad pasikeitė prievarta psichiatrinė ligoninė kalinamo Algirdo Žiprės adresas: 4200082, Kazan, ul. Eršova 49, ucr. UE-148/st-6, USSR. Savilaidinė spauda ragina išsivius rašyti jam laiškus. (E)

— Vaclovas Kleiza, PLB valdybos vykdomasis vicepirmininkas ir Ateitininkų Federacijos generalinis sekretorius, lankėsi Dainavoje vykstančioje ateitininkų sendraugijų stovykloje ir papasakojo apie savo kelionės įspūdžius per Europą ir Australiją praėjusį rudenį ir pavasarį. Po V. Kleizos kelionių labai sustiprėjo bendruomeniniai ryšiai tarp PLB valdybos ir Europos bei Australijos kraštų Bendruomenių.

— Australijos Lietuvių Fondas paskyrė 2000 dol. jaunimo premijom. Metinė 500 dol. premija kasmet Vasario 16 šventės proga bus įteikiama lietuviška veikla labiausiai pasižymėjusiam Australijos lietuvių jaunuioliui ar jaunulei. Kandidatai šiemetinei premijai siūdomi iki spalio 31. Ją paskirs vertintųjų komisija: Australijos LB garbės narė E. Reisonienė, Australijos LB Krašto valdybos narys jaunimo reikalams A. Zamolskis ir Australijos Lietuvių Fondo atstovas K. Taparas. Premijos skyrimą tvarko ir vertintojus komisijon kviečia Australijos LB Krašto valdyba.

— Pavergtųjų tautų savaitė Melbourne paminėta ekumeninėmis pamaldomis katalikų Šv. Patriko katedroj. Lietuviam vadovavo ir jų eiseną tvarkė LB pirmininkas Albinas Pocius, maldas skaitė kun. Pr. Daunks, kun. Stasys Gaidelis, Virginija Bruožytė. Iš visų dalyvavusių tautinių grupių gausiausi buvo lietuviai. Lietuvių organizacijos dalyvavo su savo vėliavomis, moterys su tautiniais drabužiais, uniformuoti skautai ir skautės. Meninėje programos dalyje gražiai pasirodė Klumpakio tautinių šokių grupė. Kalbėjo lietuvių atstovas Albinas Pocius.

— Cleveland, Ohio, lietuvių klubo 1000 dol. kultūrinės premijos įteikimo balius įvyks lapkričio 3 Lietuvių namų salėj.

— Kanados lietuvių diena šiais metais ruošama spalio 6-7 St. Catharines mieste. Meninė programai vadovaus solistas Vaclovas Verikaitis. Pasirodys garsioji tautinių šokių grupė Gyvataras, vadovaujama G. Breichmanienės. Susipažinimo vakaras įvyks Viktorijos salėj, prie Queen Elizabeth kelio. Koncertas rengiamas Collegiate institute, miesto centre.

— Vakaras Algimantui Mackui ruošiamas Santaros-Šviesos suvažiavime rugėžio 6-9 Tabor Farnoj, Sodus, Mich. Apie Algimantą Mackų kalbės ir savo kūrybą skaitys Živilė Bilaišytė, Liūnė Sutema, Henrikas Nagys.

— Nauji Darbininko skaitytojai: P. Bajoraitis, Hamburg, W. Germany, M. Shirko, Lexington, Mass. Užsakė kitiem: V. Bakaitis, Brooklyn, N.Y., — E. Jan-kutei, Toronto, Ont. Canada. Sveikinam naujus skaitytojus ir dėkojam užsakytojam. Naujiem Darbininko skaitytojam pirmiem metam prumerata tik 10 dol. Atnaujinant visiem 13 dol. metam.

Kosyginas ir emigracija

Brežnevas, pagal vieną pasakojimą, aiškino ministeriui pirmininkui Aleksiejui Kosyginui, kad, jei būtų leista laisva emigracija, tik juodu beliktų krašte. Į tai Kosyginas atsakė:

— Nedėk vilčių į mane, Leonidai Iljičiau, nedėk vilčių.

Didžiausias rūpestis

Ateity, per būsimąjį partijos kongresą, pranešama, kad komunizmas triumfuoja visur pasauly. Net Jungtinės Amerikos Valstybės ką tik išsirinko komunistą prezidentą. Delegatai šoka suolų tarpuose, linksminasi, šaukdamai ligi užkimo, išskyrus vieną nuosąlų senuką, niūriai sėdintį kampe.

— Druge, — klausia vienas delegatas, — kodėl nesilinksmini?

— Man tik įdomu, — atsakė senukas, — kur mes kitais metais pirsim kviečių.

Blakės

— Kas būtų, jei blakės taip šviestų, kaip šv. Jono vabalėliai?

— Tada Maskva atrodytų kaip Las Vegas.

Didysis Sovietų tikslas

Kada Rusijoj mokiniui buvo liepta apibūdinti Ameriką, tai šis šitaip atsakė:

— Amerika yra išsigimėlių kraštas, kur darbininkai išnaudojami turtuolių, ištvirtusių kapitalistų.

— Puiku, — pagyrė mokytojas. — O dabar pasakok apie mūsų didžiosios Sov. Sąjungos tikslą.

— Pasivyti Ameriką.

Alkoholizmas

Varšuvos universiteto profesorius sociologas klausia studentą:

— Kas yra alkoholizmas?

— Tai pereinamasis laikas tarp socializmo ir komunizmo, — atsako studentas.

Kur diržai?

— Draugai, — rėkė įsikarščiavęs oratorius, — komunizmo kūrimosi vardan, kad išpildytume penkmečio planą, teks susiveržti diržus! ...

Vienas iš gale sėdėjusių klausytojų neiškentęs pertraukė agitatorių:

— Klausyk, mielas drauge, nedelsdamas išdėstyk greičiau, kur atvežė ir parduoda tuos diržus.

Nesigaišink!

Vyras, įbėgęs į trobą ir užtikęs žmoną su meilužiu, riktelia:

— Ko jūs čia gaišinatės? Jau visą valandą krautuvėję miltus parduoda; skubėkit greičiau eilėn stoti!

Suktybės

— Ką jūs laikote sukčium — užklausė turistai vilnietį.

— Tą, kuris rublį nusuko.

— O kuris šimtą?

— Tokie vadinami kombinatoriais.

Nėra ko dejuoti

— Vakar čia nusipirkau batų porą, bet jie taip blogai padaryti ir iš tokios prastos odos, kad jokių būdų neįmanoma nešioti, — skundžiasi jaunuolis vienoje Vilniaus batų krautuvėje.

— Ir ko čia dabar dejuoti dėl vienos poros batų! Mes turime tūkstančius tokių ir tyline, — atsako patarnautojas.

Mislė

— Kas tai yra? Turi mažiau sia 30 metrų ilgumo, daugelį kojų, matoma visur, nori mėsos, bet pasitenkina ir bulvėmis.

Atsakymas: Eilė žmonių prie maisto krautuvės Sovietijoje.

TARTASI EUROPOS LIETUVIŲ REIKALAIS

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Europos kraštų pirmininkų suvažiavime liepos 21 Belgijoj dalyvavo Belgijos LB pirmininkė Stasė Baltus, Didžiosios Britanijos Lietuvių Sąjungos pirm. Jaras Alkis su vicepirm. Rimantu Šova, Prancūzijos LB pirm. kun. J. Petrošius, Šveicarijos LB pirm. dr. A. Kušlys, V. Vokietijos LB reikalų vedėjas J. Lukošius, Kanados LB pirm. J. Simanavičius, PLB pirm. Vytautas Kamantas su vicepirm. bei Pasaulio Lietuvių redaktoriumi Romu Sakadolskiu, Lietuvos Pasiuntinybės patarėjas Šveicarijoje dr. jur. Albertas Gerutis.

Kraštų LB pirmininkai, PLB

pirmininkas ir Pasaulio Lietuvių redaktorius pateikė veiklos pranešimus ir siūlymus atečiai. Dr. jur. A. Gerutis išsamiai referavo apie Europos lietuvių veiklos koordinavimo ir reprezentacijos būdus. Sutarta kiekvienais metais Europos lietuvių studijų savaitę proga šaukti metinius Europos kraštų LB pirmininkų ir jų valdybų suvažiavimus, kuriuose dalyvautų PLB pirmininkas su kitais PLB valdybos nariais. Kitais metais LB pirmininkų ir valdybų suvažiavimas įvyks liepos pabaigoj netoli Innsbrucko, Austrijos. Suvažiavimo techniniais reikalais rūpinsis V. Vokietijos krašto valdyba. Suvažiavimuose bus per-

17-metis amerikietis Yasser

Seirawan iš Seattle miesto pirmąją pasaulio jaunių pirmenybę Norvegijoj. Po 11 ratų šis JAV jaunuolis turėjo 8 taškus su 1 nebaigta partija. Įkandin sekė olandas R. Doven su 8 taškais ir A. Černinas (Sov. S.) — 7.5 tš. Beliko du ratai, todėl pasaulio jaunių čempijono titulas atiteks vienam iš šių trijų jaunuolių. 1977 pasaulio jaunių meistras A. Jusupovas (Sov.) varosi nekaip, vos lentelės vidury.

Spartakiados šachmatų varžybose Maskvoj pasižymėjo du okupuotos Lietuvos žaidikai — vilnietis G. Rastenis ir 18-metis plungietis V. Majorovas, laimėdami pirmas vietas savo lentose ir pralenkdami garsius didmeisterius. Penktos lentos varžovai išsiriškio tokia eile: 1. G. Rastenis (Lietuva) — 6.5 tš.; 2-4. dm Svešnikov, RSFSR, dm Dorfman, Ukraina, ir dm V. Osnos, Leningradas, visi po 5.5 tš.; dm J. Razuvaev, Maskva — 5 tš., o kiti mažiau. Septintoj lentoj — 1. V. Majorovas, Lietuva — 6.5 tš.; 2. dm Polodin, Leningradas — 5.5 tš.; 3-4. dm M. Dvoreckis, Maskva, su dm Pančenko, RSFSR, po 5 tš., o kiti mažiau. Kitų lentų Lietuvos dalyviai sukojavo labai kukliai: G. Piešina pelnė 3 tš., A. Butnorius — 3, P. Lapienis — 3.5, tm V. Mikėnas — 1.5 iš 5, L. Ševeliovas 3.5 iš 7, R. Kartonaite — 4.5, V. Kaušilaite — 1.5 ir atsarginis P. Ragelis 1 iš 4.

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ - 1979

Patariame siųsti tik tai, kas paskutiniu laiku Lietuvoje pagaudaujama ir yra naudinga.

SIUNTINYS NO. 2. 1979

Labai gera vyriškai eilute vilnonė angliška medžiaga — 3 m.; vilnonė angliška medžiaga moteriškai eilutei — 3 m.; vilnonė medžiaga suknelei, arba vakarinei suknelei medžiaga (medžiagos gali būti įvairių spalvų); vyriški išelginiai marškiniai; vyriškos arba moteriškos firmos Levi arba Wrangler jeans (tik tokių Lietuvoje pagaudaujama) ir trumpas telescopic lietsargis, vyriškas arba moteriškas.

Šio siuntinio kaina su muitu ir persiuntimu — \$275.00. Į šį siuntinį dar galima dadėti 8 svarus įvairių prekių. Medžiagos dar galima dadėti 4 m., 3 m. dirbtinio minko kailio arba ką nors iš žemiau išvardintų naudingesnių dalykų: Avikačiai: ilgi, vyriški arba moteriški, tikro kailio kelnėlius, tikros odos viršus, dirbtinio kailio pamušalas \$242.00. Dirbtinio minko kailis moteriškam paltui 94.00. Jeans, Wrangler arba Levi Straus 44.00. Vyriškas arba moteriškas megztinis 37.00. Vyriškos arba moteriškos nailoninės kojlinės 3.30. Tights (kojinės-kelnaitės) 4.40. Vilnonė gėlėta skarelė arba nailono didelė skarelė 13.00. Geresni marškiniai 15.00. Vyriški arba moteriški bateliai 39.00. Puiki suknelei medžiaga 30.00. Vilnonė eilutei medžiaga, vyrams arba moterims 61.00. Geresnė vilnonė medžiaga eilutei 88.00. Crimplene medžiaga suknelei 22.00. Kartu su drabužiais galima siųsti šiuos maisto produktus: 1/2 sv. arbatos — \$4.40; 1/2 sv. Nescafe — \$6.60; 1 sv. pupelių kavos — 7.50; 1 sv. šokoladinių saldainių — \$7.50; 1 1/2 sv. razinkų — \$2.60; 40 cigarečių — \$5.00. Įvairūs kalkuliatoriai, stetoskopai ir kraujo spaudimui matuoti instrumentai siunčiami pagal susitarimą. Sudarant savo nuožūra siuntinį, reikia pridėti \$34.00 persiuntimui.

Sudarome testamentus, administruojame nuosavybes, persiunčiame palikimus į Lietuvą naudingiausiems paveldėtojui būdu.

BALTIC STORES LTD.

(Z. & V. JURAS)

11 LONDON LANE, BROMLEY, KENT, BR1 4HB, ENGLAND, TEL. 01 460 2592

žiūrima atlikta veikla ir sutariamie ateities darbai.

Europos kraštų LB pirmininkai gavo reikalingus įgaliojimus, reikalui esant, atstovauti pasaulio lietuviams ir kalbėti Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vardu, ypatingai įvairiuose tarptautiniuose suvažiavimuose.

PLB valdyba pažadėjo visokeriopą paramą Europos lietuviams švietimo, kultūros, informacijos, politinės veiklos ir kitose srityse. Europos LB pirmininkai vieningai pasisakė už PLB valdybos autoritetą ir pažadėjo palaikyti labai artimus ryšius vienu su kitais. Susitarta dar daugiau sustiprinti politinę akciją, ypatingai rūpinantis politiniais kalbiniais, pagrindžio spauda, kova prieš rusifikaciją ir kitokiais būdais padedant lietuviams okupuotoje Lietuvoje jų kovoj prieš okupantus. Suvažiavimas pasiuntė sveikinimą radijo bangomis į Lietuvą. PLB idėja ir veikla Europoj yra gyva ir stipri.

A. P.

DARBININKUI PAREMTI AUKOJO

Darbininko skaitytojai, atsiųdami prenumeratos mokesį, prisidėję aukomis už kalendorių, įvairius patarnavimus ar šiaip spaudą parėmę:

12 dol. — C.J. Trečiokas, Jr., Needham, Mass.

Po 7 dol. — R. Mack, Orange, N.J., K. Kaspariūnas, Elizabeth, N.J., L. Vaitkevičius, Woodhaven, N.Y., dr. A. Dunajewski, Ozone Park, N.Y., M. Slavinskis, New Hyde Park, N.Y., P. Normantas, Elizabeth, N.J., J. Rukaitė, Great Neck, N.Y.

Po 5 dol. — G. Slizys, Woodhaven, N.Y., J. Liubinskas, Elizabeth, N.J., S. Martišauskas, Brighton, Mass., I. Povilavičius, Yonkers, N.Y., T. Aleliūnas, Pittsburgh, Pa., P. Žuolas, Brooklyn, N.Y.

Po 4 dol. — E. Liobė, Woodhaven, N.Y., A. Pašukonis, Dearborn Hgts, Mich.

Po 3 dol. — O. Šlepavičius, Centerville, Mass., K. Kubaitis,

Rahway, N.J., V. Kamantauskas, Norwood, Mass.

Po 2 dol. — J. Strazdas, Linden, N.J., S. Klimas, Little Falls, N.J., J. Tamašauskas, Worcester, Mass., J. Baužys, Kearny, N.J., A. Varnas, N. Miami, Fla., A. Lauraitis, Maspeth, N.Y., A. Bartkus, Shirley, Mass., B. Podleckis, Linden, N.J., E. Pavelites, Brooklyn, N.Y., A. Lesinskas, So. Salem, N.H., A. Počius, Newark, N.J., M. Vaitiekūnas, Woodhaven, N.Y., R. Lukas, Interlaken, N.J., M. Jauniškis, E. Northport, N.Y., B. Jalinskienė, Woodhaven, N.Y., V. Milčius, Ocala, Fla., P. Razgaitis, Seven Hills, Ohio, E. Prekeris, Staten Island, N.Y., P. Radzevičius, Brockton, Mass., V. Liulevičius, Chicago, Ill., A. Zenkus, Worcester, Mass., A. Paliulis, Dorchester, Mass., J. Kurilavičius, Linden, N.J., J. Malskis, Cleveland, Ohio, kun. V. Širka, Brockton, Mass., D. Nemickas, Syosset, N.Y., V. Burdulis, Worcester, Mass., A. Čepulis, Philadelphia, Pa., V. Bražėnas, Ft. Myers, Fla., B. Minkus, No. Harwich, Mass., P. Petrolūnas, Woodhaven, N.Y., T. Janulis, Cleveland, Ohio, V. Šilenas, Erie, Pa., C. Savickas, Worcester, Mass.

Po 1 dol. — L. Tamošaitis, Woodhaven, N.Y., B. Visotsky, Bronx, N.Y., H. Januškevičius, Yonkers, N.Y., F. Rogers, Nutley, N.J.

Visiem aukotojam nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

NAUJI LEIDINIAI

Adolfas Venclauskas, Kovoje su milžinu, apysaka. 5 dol. V. Šlaitas, Pro vyšnių sodą, eilėraščiai. 3 dol.

D. Sadūnaitė, Baltas ievos medis, eilėraščiai. 5 dol.

J. Švabaitė-Gylienė, Septyni saulės patekėjimai, eilėraščiai. 3.50 dol.

A. Jasmantas, Gruodas, eilėraščiai. 3 dol.

S. Šakytė, Alkana žemė, eilėraščiai. 2 dol.

T. Pautienitė, Lyg nebūtų rytojaus, eilėraščiai. 2.50 dol.

Šios bei kitos lietuviškos knygų ir lietuviškos plokštelės bei suvenyrai gaunami Darbininko administracijoj: 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Vyt. Beleckas

Anglų kalba nauja virimo knyga**LITHUANIAN COOKERY**
(In English, 316 pages, price 8 dol.)

Agronomės Iz. Sinkevičiūtės parašyta lietuviškų valgių receptų knyga. Graži dovana draugėms amerikietėms. Knyga su plastiniu apkalnu, nugarėlė patogiai suverta. 316 pusl. Kaina 8 dol. Darbininkas, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

Užsakau "Lithuanian Cookery" už 8 dol. Persiuntimas-Postage 50 c.

Vardas, pavardė

Numeris, gatvė

Miestas, valstija, Zip

1979 M. KELIONĖS Į LIETUVĄ IR RYTŲ EUROPA

9 DIENOS — LIETUVOJE IR RUSIJOJE
5 naktys Vilniuje, 2 Maskvoje

Rugsėjo 19-27 — \$849.00

11 DIENŲ LIETUVOJE IR LENKIJOJE
6 naktys Vilniuje, 2 Varšuvoje

Spalio 11-21 — \$779.00

VISOMS KELIONĖMS ĮSKAITOMA:

- Išvykimas iš Bostono, New Yorko ir Chicago via Lufthansa, Northwest Orient ir SAS
- Vienos dienos ekskursija į Kauną, pusė dienos Trakuose
- Įžymybių apžiūrėjimo kelionės
- Prityrusių kelių palydovų ir vadovų patarnavimai
- Iš kitų miestų galima jungtis su papildomu mokėsiu

Atstovai:

Worcester, Mass. — B. Sviklienė
(617) - 798-2868

Miami, Fla. Pov. Rūtaitis
(305) 666-7768

Dėl daugiau informacijų ir rezervacijoms prašome kreiptis į:

BALTIC TOURS

8 White Oak Road

Newton, Ma. 02168

Tel. (617) — 969-1190

Sutvarkome dokumentus norintiems išsiviešti gimines iš Lietuvos arba norintiems ilgesnį laiką pabūti Lietuvoje.

LIETUVIŲ KATALIKŲ SUSIVIENIJIMAS

Už prieinamus mokesčius pasiūlo moderniškus apdraudos planus.

Susiv. savo nariams moka dividendus ir teikia pirmenybes prašant — gavimui mortgičių.

Norį įsirašyti kreipkitės į SUSIV. CENTRA, P.O. Box 32 (71-73 So. Washington St.), Wilkes Barre, Pa. 18703; o Didžiojo New Yorko rajono lietuviai kreipkitės į organizatorių Susiv. direktorių BRONIŲ BOBELĮ, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421, tel. MI 7-6637.

A.A.

MARIJAI VYLIAUDIENEI

mirus, vyrą Balį Vyliadą ir šeimą giliai užjaučia

Marija ir Aleksandras Žemaičiai

A.A.

MARIJAI VYLIAUDIENEI

mirus, velionės vyrą Balį Vyliadą, dukrą Ireną Veblaitienę ir visus šeimos narius giliai užjaučiame.

Emilija ir Eugenijus Noakai

KUN. VYTAUTUI PIKTURNAI,

mirus Lietuvoje jo tėveliui, reiškiamo giliausią užuojautą.

Elena ir Edvardas Garlai

KUNIGĄ VYTAUTĄ PIKTURNĄ

liūdesio ir gedulo valandose, Tėvui Lietuvoje mirus, nuoširdžiausiai užjaučiame.

*Rūta ir Mečys Jauniškiai
Eglė, Valdas ir Audra Duobos*

A.A.

JURGIUI PIKTURNAI

Lietuvoje mirus, sūnui kunigui Vytautui Pikturnai giliai užuojautą reiškia

*A. ir A. Deikiai
G. ir I. Zemaitaičiai
G. ir C. Deikiai*

A.A.

AIDUI GAIDELIUI

Australijoje tragiškai žuvus, nuoširdžiai užjaučiame jo tėvelį kompozitorių Julijų Gaidelį, žmoną Birutę su dukromis Vija ir Jūra ir brolių Garsą Gaidelį.

*Brocktono Šv. Kazimiero
parapijos choras*

A.A.

AIDUI GAIDELIUI

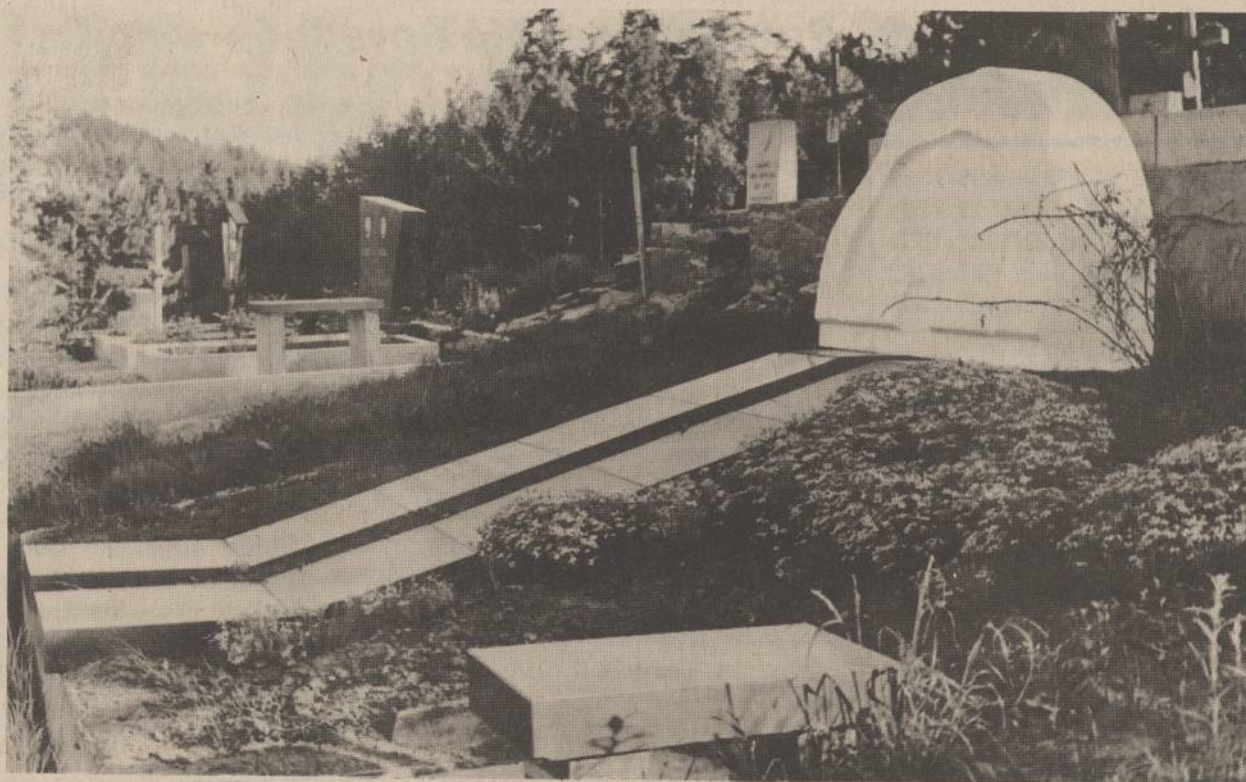
Australijoje tragiškai žuvus, nuoširdžiai užjaučiame jo tėvelį kompozitorių Julijų Gaidelį, žmoną Birutę su dukromis Vija ir Jūra ir brolių Garsą Gaidelį bei kartu liūdime.

Bostono vyrų sekstetas

JULIJA ONA BIČIŪNIENĖ- DARSKUTĖ,

buvusi Health Food restorano savininkė, Chicago, Ill., mirė rugpiučio 19. Palaidota rugpiučio 23 iš Šv. Jurgio bažnyčios Šv. Kazimiero lietuvių kapinėse.

Nuliūdime liko trys dukterys: Gražina Sentoski su vyru Martynu, Dalia ir Giedrė bei penki sūnūs: Alvydas su žmona Lee, Remigijus su žmona Vince, Petras, Povilas ir Kęstutis. Taip pat liko keturi anūkai, Lietuvos sesuo Aužieliene su vyru Aloyzu ir šeima bei krikšto sūnus Egidijus Aužielis ir kiti giminės.

Dr. Antanas Starkus, ilgesnį laiką gyvenęs New Yorke, mirė 1975 rugpiučio 17. Jo palaikai pervežti į Lietuvą ir palaidoti Vilniuje. Čia matomas šeimos pastatytas paminklas Vilniaus kapinėse. Brooklyne, minint mirties ketvirtąsias metines, rugpiučio 17 lietuvių pranciškonų koplyčioje buvo aukojamos mišios.

BOSTONO ŽINIOS

Mirė Bronė Monkevičienė

Rugpiučio 9 nakties metų, po ilgos ir sunkios ligos, New England Sinai ligoninėje Stoughton, Mass., mirė Bronė Monkevičienė. Jos liga prasidėjo prieš eilę metų. Peter Bent Brigham ligoninėje Bostone velionė buvo padarytos kelios operacijos. Tačiau nei chirurgo peilis, nei moderniški vaistai nebepajėgė sustabdyti besiplečiančio vėžio.

Šiais metais sausio pradžioje mirė velionės vyras Antanas Monkevičius. Keletą dienų prieš jo mirtį Bronė buvo išleista iš ligoninės, kad galėtų aplankyti savo vyrą. Pati būdama dideliose skausmuose, ji lankė savo vyrą ir niekada nesiskundė savo kančia. Po kelių dienų jos vyras mirė. Palaidojusi vyrą ir pabuvusi kiek namuose, vieną naktį iššaukė kaimyną inžinierių Juozą Stašaitį, kuris ją ir jos sergantį vyrą globojo, kad ji esanti baisiuose skausmuose.

BROCKTON, MASS.

Seselių metinė šventė

Nukryžiuotojo Jėzaus Seserų vienuolijos motiniško namo gražioji sodyboje, Brockton, Mass., 261 Thatcher St., rugsėjo 3, Darbo dieną, įvyks tradicinė metinė šventė.

Seserys ir rėmėjai kviečia jaunimą, mažus ir suaugusius lietuvius su draugais amerikiečiais atvykti į šią susitikimo, gražaus pabendravimo, dvasinio ir fizinio atsigavavimo, lietuviškos vienuolijos apaštališkų darbų parėmimo dieną. Čia visi ras kuo pasidžiaugti ir nuo kasdienybės atsipalaiduoti.

Šventės programa labai įvairi. 11 val. ryto vienuolyno koplyčioje bus aukojamos koncelebra-

cinės mišios. Po jų procesija Šiluvos Marijai pagerbti.

Plačioji sodyboje bus išstatyta daugiau kaip 20 stalų su įvairiais laimėjimais. Bus parduvinėjamas lietuviškai pagamintas maistas bei gaivina gėrimai. Miesto kapela gros nuo 12 iki 2 val. popiet. Juozo Paseikos orkestras gros polkas ir įvairius šokių nuo 3 iki 7 val. vak.

Loterijų irgi netrūks. Veiks piniginė ir bonų loterija. Stambiausias laimėjimas — 1000 dol. Bus ir mažesnių premijų. Mėgėjai galės žaisti bingo.

Svečiai taip pat galės aplankyti Šv. Juozapo seselių globojamą senelius ir pamatyti sparciai augantį statomą priestatą.

Visi laukiami rugsėjo 3 Brocktone, Nukryžiuotojo Jėzaus seserų vienuolyno sodyboje!

E. Ribokienė

Vadovėlis lietuviškai nekalbančiam jaunimui

Toronte, Kanadoje, išėjo iš spaudos vadovėlis, skirtas lietuviškai nemokantiems vaikams ir jaunimui. Vadovėlį su priedais parašė mokytojas A. Rinkūnas, savo laiką plačiai vartotų "Kregždžių" autorius. Vienas komplektas susidaro iš penkių atskirų knygų.

Pagrindinė knyga yra pats vadovėlis, pavadintas "Ar kalbate lietuviškai?", "Lithuanian for Beginners", 224 puslapių. Jame yra trys dalys: fonetika, skaitymai aplinkos pažinimo temomis ir žodynas (lietuviškai angliskais ir angliskais lietuviškai).

Šalia vadovėlio yra trys darbo sąsiuviniai, kurių vieną ar du mokins pasirenka pagal savo pajėgumą. Sąsiuvinis A skirtas vaikų darželiui — paveikslavimo knyga, sąs. B skirtas pradžios mokyklos lygio mokiniams, sąs. C — studentams ir suaugusiems. Pagaliau visas darbas su-

derinamas pagal "Mokytojo vadovą", kuriame išaiškintas kiekvienos pamokos darbas.

Sąs. C ir "Mokytojo vadovas" yra dviem kalbom — lietuviškai ir angliskais. Tiek pagrindinis vadovėlis, tiek darbo sąsiuviniai yra gausiai iliustruoti specialiai pieštais piešiniais. Kainos, perkant pavieniui, yra šios: vadovėlis — \$4.00, darbo sąsiuviniai B ir C — po \$2.80, darbo sąsiuvinis A — \$2.00, "Mokytojo vadovas" — \$3.20. Pašto išlaidos į tą kainą neįeina. Perkant didesniais kiekiais, duodama 15% nuolaida. Atsiskaitoma Kanadoje kanadiškais doleriais, visur kitur — JAV doleriais.

Adresas Kanadoje: "Ar Kalbate Lietuviškai?", 1011 College St., Toronto, Ont. M6H 1A8, Kanada. JAV-bėse: JAV LB Švietimo Taryba.

Kanados LB Krašto Valdyba

Stasaitis nuvežė ją į ligoninę. Čia ji vėl buvo operuota, o po operacijos perkelta į vėžio kliniką. Neilgai ir čia buvo. Iš čia buvo pervežta į New England Sinai ligoninę. Ta ligoninė yra nebeįgydomiems ligoniams, kuriems reikalinga mediciniška priežiūra. Prieš išvežant į šią ligoninę, jos draugam, nes ji neturėjo čia giminių, gydytojai pasakė, kad jos gyvenimo laikas yra apie šešios savaitės. Tačiau New England Sinai ligoninėje ji dar išgyveno apie pusmetį. Čia gulėdama ji nieko negalėjo valgyti, o buvo maitinama per vamzdelį į veną. Buvo keletas dienų, kad jai duodavo išgerti ir po keletą šaukštų skysčio bulijono.

Bronė Monkevičienė žmonės mėgo. Pas ją kasdien būdavo daug lankytojų. Gaudavo daugybę atviručių su gražiausiais linkėjimais, su užpirtomis mišiomis, kad ji pasveiktų, o taip pat daug gėlių. Ir šių eilučių autorius su žmona dažnai ją aplankydavo. Ir ką teko pastebėti, kad ji niekada nesiskundė savo kančia, buvo šviesaus proto ir geros atminties. Lankytojams visada dėkodavo už aplankymą ir sakydavo, kodėl dėl jos varginasi. Tik mirties išvakarėse, kada aplankėme, ji jau buvo be sąmonės ir nebeatpažino nei vieno. Ir kokių nežinomų sutapimų tą vakarą prisirinko daug lankytojų, lyg paskutiniam atsisveikinimui dar su gyva. Taip tą naktį ji ir mirė.

Buvo pašarvota Lubino laidotuvių koplyčioje. Laidotuvių išvakarėse buvo atsisveikinimas su velione Bronė. Klebonas Albertas Kontautas sukalbėjo maldas, o inž. Juozas Stašaitis atsisveikinimo kalboje išskėlė velionės gražių gyvenimų, jos gražių darbų ir jos geras savybes. Todėl ją žmonės taip ir mylėjo. Šeštadienio rytą velionė buvo palydėta į Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčią. Čia mišias aukėjo kleb. kun. Albertas Kontautas, giedėjo solistas Benediktas Povilavičius, o vargonais grojo komp. Julius Gaidelis.

Po mišių poros dešimčių automobilių vilkstinė palydėjo velionę į amžino poilsio vietą Forest Hill kapinėse, kur ji palaidota šalia savo mamytės ir vyro. Čia kun. Kontautas atkalbėjo paskutines maldas, o visi ją atlydėję sugiedojo giesmę Marija, Marija. Ant jos karsto buvo užpilta žemių nuo jos sūnelio kapo, kuris kūdikystėje tragiškai mirė Lietuvoje. Žemė buvo sumaišyta su gintaro gabaliukais.

Porą dienų prieš velionės mirtį iš Kanados buvo atvykęs a.a. Antano Monkevičiaus giminaitis Ciprijonas Bagdonavičius. Jis dalyvavo ir laidotuvėse. Iš kapinių visi palydėję velionę buvo pakviesti į Blinstrub Old Colony restoraną pietum.

Velionės laidotuvėmis rūpinosi velionės bičiuliai Aniceta ir Antanas Januškos, kurie kartu su Stašaičiais rūpinosi jos reikalais jai sergant.

Bronė Monkevičienė Lietuvoje buvo pašto valdininkė, o jos vy-

ras Antanas Monkevičius nepriklausomybės pradžioje buvo policijos vadu, o vėliau pasienio policijos rajono viršininku.

Daržovių turgus

Baigiantis vasaros sezonui, So. Bostone Thomas Park kalnelyje ketvirtadieniais vykdavo turgai, kur buvo galima nusipirkti vietinių daržovių ir vaisių. Dabar tie turgai vyks ne ketvirtadieniais, o šeštadieniais nuo 6 val. ryto iki 12 val. vidurdienio.

Mokslo metai

Bostono Litanistinė mokykla naujus mokslo metus pradės rugsėjo 15, šeštadienį, 9 val. ryto pamaldomis Šv. Petro lietuvių parapijos bažnyčioje. Po pamaldų vyks pamokos Gavin mokykloje, 215 Dorchester St., So. Bostone.

Bostono parengimų kalendorius

Tautos šventės minėjimas, rengiamas Martyno Jankaus šaulių kuopos, Brocktone įvyks rugsėjo 9.

Tautos šventės minėjimas Lietuvių Piliečių Dr-jos salėje So. Bostone įvyks rugsėjo 16.

Lietuvių Diena, rengiama Lietuvių Bendruomenės Bostono apygardos, įvyks rugsėjo 23 Maironio Parke, prie Worcesterio.

Stepono Dariaus legionierių posto moterų pagelbininkų banketas įvyks rugsėjo 30.

Laisvės Varpo rudens koncertas Lietuvių Piliečių Dr-jos salėje So. Bostone įvyks spalio 7.

Tautinių šokių sambūrio šokių vakaras Lietuvių Piliečių Klube So. Bostone įvyks spalio 13.

Vilniaus universiteto 400 metų sukakties minėjimas, rengiamas Lietuvių Bendruomenės Bostono apygardos, įvyks spalio 14 BC—Bostono kolegijoje.

Bostono lituanistinės mokyklos metinis banketas įvyks spalio 20 So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos salėje.

Balfo Bostono skrybiaus 35 metų sukakties minėjimas įvyks spalio 28 So. Bostono Lietuvių Piliečių Dr-jos salėje.

Dr. Vytenio Vasyliūno vargonų koncertas įvyks lapkričio 11.

Lietuvos kariuomenės sukakties minėjimas įvyks lapkričio 18.

Naujosios Anglijos šaulių rinktinės suvažiavimas įvyks lapkričio 24 Maironio Parke, Shrewsbury, Mass.

LA.SVĖS VARPAS Sekmadieniais 11:30-12:00 val. 1430 banga iš WWEL 12:10-1:00 val. 1460 banga iš WBET
Vedėjas Petras Viščinis
173 Arthur St., Brockton, MA 02402
Telef. (617) 586-7209
BOSTON, MASS. — WNSR 1360 bangos sekm. nuo 1 iki 1:30 val. Veda S. ir V. Minkai, 502 E. Broadway, So. Boston, Mass. 02127. Telef. 268-0489. Paroduodamas Darbininkas. Didelis lietuviškų knygų pasirinkimas.

“Amber Holidays”

1979 M. ESKKURSIJOS Į LIETUVĄ iš Bostono/New Yorko

DAR YRA VIETŲ ŠIOSE GRUPĖSE:

Rugsėjo 19 — \$829.00 (vienos savaitės)
Rugsėjo 26 — \$829.00 (vienos savaitės)
Spalio 10 — \$829.00 (vienos savaitės)
Gruodžio 19 — \$1045.00 (dviejų savaitių)

VISOS GRUPĖS aplankys KAUNĄ IR TRAKUS, bus lydimos vadovų. Prie šių grupių galima jungtis iš VISŲ AMERIKOS IR KANADOS MIESTŲ, su papildomu mokesčiu.

GRUPĖSE VIETŲ SKAICIUS RIBOTAS —
PATARTINA REGISTRUOTIS KUO ANKSČIAU.

Trans-Atlantic Travel Service, Inc.

393 West Broadway, P. O. Box 116

South Boston, Ma. 02127, Tel. (617) 268-8764

Trans-Atlantic Travel Service, Inc., vidaus ir užsienio kelionių agentūra, jau nuo 1960 metų SEKMINGAI organizuoja visą eilę ekskursijų į LIETUVĄ ir į kitas pasaulio šalis.

Ištaigai vadovauja: ALDONA ADOMONIS IR ALBINA RUDŽIONAS.

Prices are based on double occupancy and are subject to changes and/or Government approval.

DARBININKAS

Redakcija (212) 827-1352
Administr. (212) 827-1351
Spaustuvė (212) 827-1350
Vienuolynas .. (212) 235-5962
K. Ž. salė 212) 827-9645

341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207

Tautos šventės minėjimas Apreiškimo parapijoje Brooklyne įvyks rugsėjo 9, sekmadienį. Koncelebracinių mišių metu pamokslą pasakys kun. Kazimieras Pugevičius. Po sumos bus akademija su menine programa. Be to, tą dieną bus daroma speciali rinkliava Lietuvos Katalikų Religinei Šalpai, kuri įvairiais būdais padeda kenčiančiai Lietuvos Bažnyčiai.

Kun. Kazimieras Pugevičius, Lietuvos Katalikų Religinės Šalpos direktorius bei Lietuvos vyčių centro valdybos narys, rugpjūčio 15-19 dalyvavo Lietuvos vyčių suvažiavime Chicagoje. Ten padarė pranešimą apie Lietuvos vyčių lietuviškų reikalų komisijos veiklą ir įteikė Lietuvos vyčių vardu JAV kongresmanui Edward Derwinski "Lietuvos Bičiulio" pažymėjimą.

Br. Jurgis Petkevičius, OFM, dirbąs Darbininko administracijoje, rugpjūčio 15 išvyko į Chicago, kur dalyvaus savo sesers vienuolės seselės Margaritos 25 metų vienuoliško gyvenimo suakties iškilmėse, o taip pat ir Lietuvos vyčių seime bei Lietuvos vyčių Vidurio Atlanto apskrities atstovas.

Lietuvos Šaulių Sąjungos Tremitje New Yorko Simo Kudirkos kuopa per savo išdininką Vladą Vasikauską Darbininkui stiprinti atsiuntė 25 dol. auką. Darbininko administracija nuoširdžiai dėkoja.

Bendras tautybių susirinkimas kviečiamas rugpjūčio 29, trečiadienį, 6 val. vak. Ukrainian Liberation Front patalpose, 136 2nd Ave., 5th Floor, New York, N.Y. 10003. Programoj bus svarstoma: masinė eisena prie Jungtinių Tautų lapkričio 7; sudarymas diskusijų grupės, kurioje dalyvautų profesoriai iš kelių tautybių; politinės veiklos komiteto sudarymas; tautybių festivalio rengimas. Šio festivalio pusė pelno būtų skiriama Lietuviško Kryžiaus Flushing Meadows Corona Parke atstatymui.

Petras Lukoševičius, ilgametis Darbininko skaitytojas, sulaukęs 91 m. amžiaus, gyvenęs Woodhaven, mirė rugpjūčio 14. Iš Angelų Karalienės bažnyčios palaidotas Cypress Hills kapinėse. Nuliūdime liko brolis Jurgis, brolvaikai Onutė ir Antanas bei kiti giminės Lietuvoje. Šermentis rūpinosi Shalins Funeral Home, Woodhaven, N.Y.

Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai kun. Antanas Spurgis, MIC, Adelaidės, Australijoje, lietuvių parapijos klebonas, atsiuntė 153 dol. aukų, kurios buvo surinktos a.a. Kazio Gerulaičio laidotuvių proga.

Ekskursija į Kennebunkport, Maine

Tradicinė rudens ekskursija autobusu pas T. Pranciškonus įvyks rugsėjo 1, 2, 3.

Autobusas išeina nuo Kultūros Židinio, 341 Highland Blvd., Brooklyne, rugsėjo 1 d., 9 val. ryto ir pakeliui sustos prie Šalinskienės šermentinės 84-02 Jamaica Ave., Woodhaven. Grįžtama rugsėjo 3 vakare.

Kelionė, nakvynė ir 5 kartus valgis — asmeniui 75 dol. Kelionės reikalais skambinti T. Petrui (212) 827-1351, Marytei Šalinskienei 296-2244. Gautas patogus autobusas. Anksčiau užsiregistravę gali pasirinkti vietas.

Parduodamas šešių kambarių namas su rūsiu. Vienam automobilui garažas. Sklypas 100x80. Telef. 516 588-5980. Pageidaujama lietuvių šeima. Skambinti galima visą dieną.

Emilija Putvytė po sėkmingos operacijos sveiksta. Ją galima pasiekti telefonu: 201 838-4483 pas Aldoną ir Juozą Rygelius 5 Edgemere Terrace, Kinnelon, N.J. 07405.

Prof. Vitalis Žukauskas rugsėjo 1 Lietuvos Katalikų Mokslo Akademijos vienuoliktajame suvažiavime ir Vilniaus universiteto 400 metų sukakties minėjime skaitys paskaitą apie jėzuitų teatrą Vilniaus universitete.

Kun. Kazimieras Pugevičius, Lietuvos Katalikų Religinės Šalpos direktorius, dalyvavo Lietuvos Katalikų Moterų Sąjungos suvažiavime Chicagoje. Suvažiavimo atstovės nutarė, kad Sąjunga apmokės vieno Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos numerio angliško vertimo išleidimą bei išsiuntinėjimą Amerikos vyskupam, senatoriam, kongresmanam ir laikraščių redakcijoms.

Kun. Kazimieras Pugevičius, Lietuvos Katalikų Religinės Šalpos direktorius, St. Aloysius amerikiečių parapijoje Newark, N.J., pravedė rinkliavą Lietuvos Katalikų Religinei Šalpai.

Už a.a. dr. Antaną Starkų, mirusį New Yorke 1975 rugpjūčio 17, minint ketvirtąsias mirties metines, rugpjūčio 17 buvo aukojamos mišios lietuvių pranciškonų koplyčioje Brooklyne.

Kun. Kazimieras Pugevičius, Lietuvos Katalikų Religinės Šalpos direktorius, rugpjūčio 13 lankėsi moksleivių ateitininkų stovykloje Neringoje, kur jaunimui papasakojo apie Lietuvos Katalikų Bažnyčios persekiojimą ir ragino išeivijos jaunimą stoti į bendrą kovą šalia Lietuvos jaunimo.

L.D.K. Birutės Draugijos New Yorko skyrius rugsėjo 15, šeštadienį, 7 val. vak. Kultūros Židiny rengia vakarą su aktorium Juozu Palubinsku.

Metropolitan Opera New Yorke ir šiais metais šeštadienį popiečiais transliuos operas tiesiai iš operos rūmų. Sezono metu bus ir keletas televizijos transliacijų. Pirmoji televizijos transliuojama opera ši sezoną bus G. Verdi Otello. Transliacija įvyks rugsėjo 24, pirmadienį, 8 val. vak. New Yorko mieste ir apylinkėse bus transliuojama per WNET 13 televizijos kanalą. Pagrindiniai solistai: Placido Domingo kaip Otello, Gilda Cruz-Romo kaip Desdemona, Sherrill Milnes kaip Iago, Shirley Love kaip Emilia ir Giuliano Ciannella kaip Cassio. Ši kartą transliacija bus aprūpinta angliško vertimo parašais. Transliaciją finansuoja Texaco Inc. bendrovė.

PRANCIŠKONŲ VASARVETĖ KENNEBUNKPORTE

Pranciškonai visus lietuvius kviečia atstogauti savo vasarvietėje, Kennebunkporte. Čia ideali vieta ir fiziniams, ir dvasiniams poilsiui. Pavargusius nuo darbo jėgas stiprina didinga Maino gamta — jūra, miškai, tyras oras, o taip pat geras maistas, patogūs kambariai. Dvasiai atgaivos teikia meniška aplinka — monumentinės skulptūros lauke, nuostabaus grožio koplyčia, dailės parodos, koncertai, literatūros vakarai, paskaitos. Pranciškonų vasarvietė JAV ir Kanados lietuviams yra tapusi visokeriopo poilsio vieta karštais vasaros mėnesiais.

Atstogavimo sezonas prasideda birželio 30 ir baigiasi rugsėjo 3. Informacijų ir rezervacijų reikalais kreipiamasi šiuo adresu: Franciscan Guest House, Kennebunkport, ME 04046. Tel. 207 967-2011.

Putnamo seselės pradeda statybą

Marijos Nekalto Prasidėjimo seserys, arba Putnamo seselės, kaip jos New Yorke yra geriau žinomos, pradeda statybą. Statomas vienuolynas. Dabartinis pastatas yra per mažas, susenęs, medinis, nesaugus. Jei kas prisimeną, kai Putname vykdavo mergaičių stovyklos, ir matė tas palėpes, kur gyvendavo stovyklautojos, o dabar gyvena seselės, supras, kodėl vykdoma nauja statyba.

Mažai New Yorke ir apylinkėse yra šeimų, kurios nepažįsta Putnamo seselių ir neįvertina jų pastangų. Siunčiame jaunimą

Mrs. A. Mitchell (Vassios Kiaulėnienės sesuo), gyvenanti Floridoje, ieško šeimos, kuri nemokamai gyventų jos name. Namas yra dviejų šeimų, prie pat vandens, labai gražioje vietoje ir tik 10 mylių nuo Tampos. Našlė gyvena antrame aukšte. Rašyti Mrs. A.N. Mitchell, 1681 Seabreeze Drive, Tarpon Springs, Fla. 33589. Jos telefonas 813 934-1294.

Jono Karvelio, buvusio didžiojo prekybininko, lietuviškų knygų, gaidų ir plokštelių leidėjo, Atsiminimai 1905-1975 m. greitu laiku pasieks platintojus. Knyga apie 500 puslapių, kaina apie 15 dol. Užsakymus siųsti: J. Karvelis, 9141 Carlyle Ave., Surfside, Fla. 33154.

A. a. Marijos Vyliaudienės atminimui pagerbti Apolonija ir Andrius Butai iš Woodhaven, N.Y., paaukojo 20 dol. Darbininkui paremti. Nuoširdus ačiū.

J. G. Rūtenis iš Chesterfield, Missouri, siųsdamas Darbininko prenumeratą, spaudai paremti pridėjo 37 dol. Dosniam spaudos rėmėjui nuoširdžiai dėkoja Darbininko administracija.

Dr. Kazys Pemkus, lietuviškų knygų bei laikraščių rinkėjas, buvo atvykęs į New Yorką, lankėsi pranciškonų vienuolynė pas istoriką Tėv. dr. V. Giždūną, lankėsi ir Darbininko redakcijoje, apžiūrėjo dail. Adomo Galdiko galeriją. (Dr. Pemkus yra kilęs iš to paties krašto, kaip ir Galdikas, buvo jo artimiausias kaimynas.) Iš čia išvyko į Philadelphia. Dr. Pemkus atsidėjęs renka lietuviškas senas knygas ir laikraščius. Savo rinkinyje jau turi per 11,000 skirtingų vienetų.

Birutė Radzivanienė kaip LB I-mos apylinkės atstovė dalyvavo CETA konferencijoje, kuri buvo rugpjūčio 20 ir 21 Roosevelt viešbuty. Konferencija svarstė įvairių amerikiečių bendruomenių gyvenimą, aptarnavimą ir ekonominį gerbūvį, supažindino su CETA programa, kuri galėtų būti pritaikyta tam tikrai lietuvių veiklai.

DR. S. GOŠTAUTAS PEN KLUBO KONFERENCIJOJ

Šių metų tarptautinis rašytojų PEN klubo kongresas įvyko liepos 15-21 Rio de Janeiro, Brazilijoje. Lietuviai atstovavo dr. Stasys Goštautas. Jis ta pačia proga lankėsi Buenos Aires, Argentinoje, ir Bogotoje, Kolumbijoje, kur susitiko su lietuviams veikėjais ir aptarė lietuviškas aktualijas. Dr. Stasys Goštautas kelionę finansavo JAV LB Kultūros Taryba.

Smiling and Crying, by Julia M. Urban. Knyga parašyta anglų kalba. Tai prisiminimai apie pirmo pasaulinio karo meto pergyvenimus Lietuvoje, gyvenimą Amerikoje ir prieglaudoje. Kaina 5.50 dol., su persiuntimu 6.50 dol. Rašyti autorei: Mrs. Julia M. Urban, c/o Park Convalescent Home, Room 228, 128 Beach 115th St., Rockaway Park, N.Y. 11694. Telefonas 212 634-3060.

Parduodamas dviejų šeimų namas arti Grand Central Parkway, Jamaica Hills. Namas gerame stovyje, didelis daržas. Skambinti vakarais 523-3641, šeštadieniais ir sekmadieniais — visą dieną.

Išnuomojamas kambarys moteriai. Galima laisvai naudotis virtuve. Skambinti 441-1215.

į Neringą, važiuojame į piknikus, praleidžiam vasaros atostogas. Nemažai pensininkų persikelia ten nuolatiniams apsigyvenimui, o ką jau bekalbėti apie Matulaičio namus.

Seselėm dabar yra reikalinga didelė pagalba. Kaip skruzdelytės, besirūpindamos kitais, paliko pačios be tinkamos pastogės. Todėl seselės ir jų rėmėjai kreipiasi į visus ir prašo ateiti į talką, paremti savo auką ir darbu. Ta proga New Yorke, Kultūros Židinio didžiojo salė, rugsėjo 30 rengiamas koncertas. Dainuos solistė Dana Stankaitytė, viena iš geriausių lietuvių sopranų. Akomponuos Dalia Sakaitė. Veiks bufetas ir loterija, kurioje išleidžiamas dail. Adomo Galdiko paveikslas.

Iki pasimatymo Kultūros Židiny!

G.K.

Vytenis Garnys su žmona Halina iš Adelaidės, Australijos, lydimi Vytauto, Birutės ir Gintaro Radzivanų, lankėsi Darbininko redakcijoje. Ta pačia proga svečiai apžiūrėjo ir Adomo Galdiko vardo galeriją. Vytenis Garnys yra Birutės Radzivanienės brolis ir šiuo metu lankosi Amerikoje.

V. Sevrukas, prieš keletą metų iš okupuotos Lietuvos atvykęs disidentas, yra sunkioje ekonominėje padėtyje. Jei kas galėtų, kviečiami jam pagelbėti. Aukos siųsti Darbininko redakcijos adresu. Pats V. Sevrukas kiekvienam aukotojui padėkos.

Alfonsas Samušis su žmona savo atostogas praleido Vokietijoje, kur gyvena jų išteikėjusi dukra.

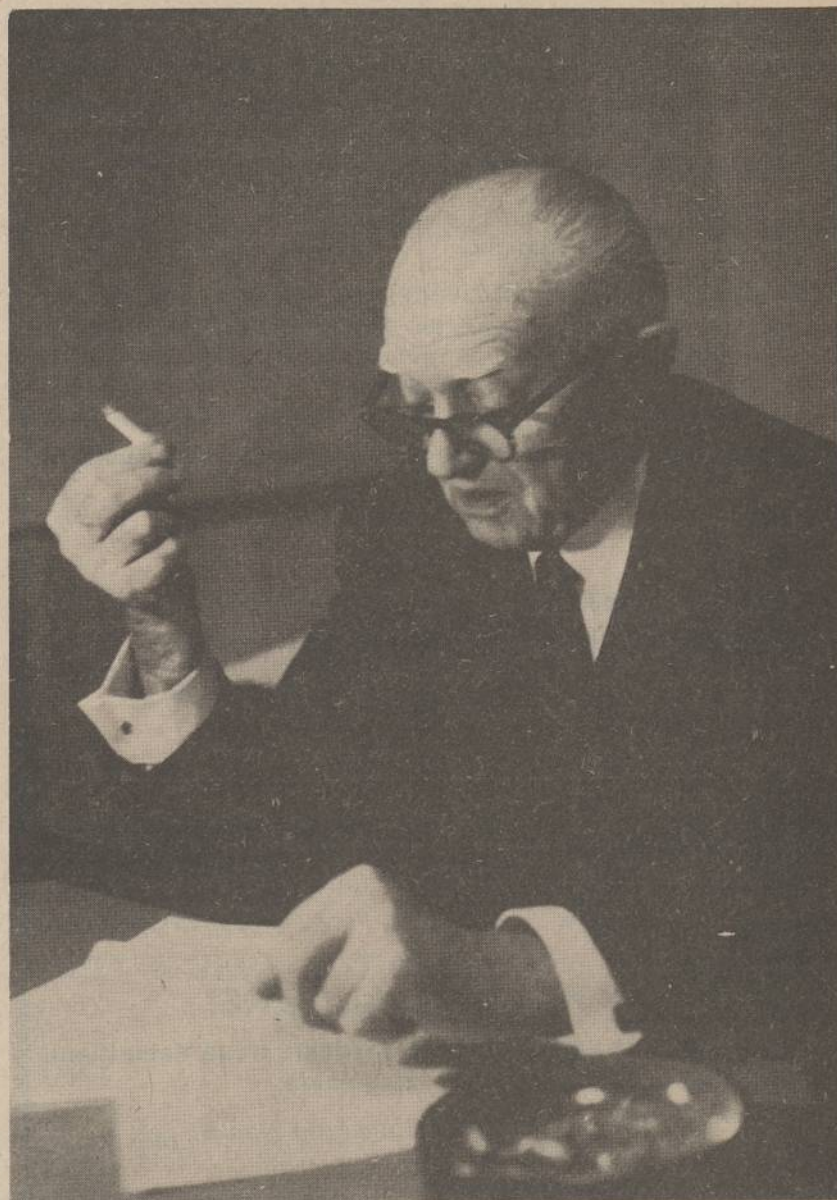
Maironio lituanistinė mokykla New Yorke naujus mokslo metų pradės rugsėjo 8.

NAUJA LIETUVOS VYČIŲ CENTRO VALDYBA

Lietuvos vyčių seime pereiną savaitę Chicagoje buvo išrinkta ši vyčių centro valdyba: dvasios vadas — kun. Antanas Jurgelaitis, OP, pirmininkas — Philip Skabeikis, I vicepirmininkė, junjorų reikalam — Susan Bumila, II vicepirmininkas, narių reikalams — Jonas Adomėnas, III vicepirmininkas, sendraugiam — Stanley Vaitkus, protokolų sekretorė — Anna Wargo, finansų sekretorė — Ann Marie Kassel, išdininkė — Teresa Trainis, patikėtiniai — Helen Shields, Joseph White, Lietuvos reikalų komitetas — kun. Kazimieras Pugevičius, ritualas — Sophie Zager, visuomeniniai santykiai — Irene Senkus, archyvo tvarkytojas — Longinas Švelnis, Lietuvių Katalikų Religinės Šalpos koordinatorius — William Sidtis, jaunimo koordinatorė V-ajam lietuvių jaunimo kongresui — Ann Marie Statkus. Vytį toliau redaguoti sutiko jo ligšiolinė redaktorė Loretta Stukas.

Philip Skabeikis iš New Yorko, Lietuvos vyčių suvažiavime Chicagoje rugpjūčio 16-19 perrinktas Lietuvos vyčių centro valdybos pirmininku naujai kadencijai.

A. a. Lietuvos generalinis konsulas Jonas Budrys, miręs New Yorke 1964 rugsėjo 1. Penkioliktųjų mirties metinių proga už Velionį rugsėjo 2, sekmadienį, 11 val. ryto bus aukojamos mišios Apreiškimo parapijos bažnyčioje, Brooklyn, New York.

KENNEBUNKPORT, MAINE

Lietuvių pranciškonų vasarvietėje Kennebunkport, Maine, kiekvieną vasarą svečiam pristatomos įvairios meninės atgaivos koncertų, paskaitų, parodų forma. Ir šią vasarą buvo gana įvairi ir įdomi programa.

Liepos 1 Lietuvos dienos proga vyko iškilmingos mišios, Brocktono lietuvių parapijos choro koncertas (vad. muz. J. Gaidelis), O. Ivaškiens šokėjų grupės pasirodymas, dail. J. Paukštienės parodos atidarymas.

Liepos 1-8 vyko Lietuvos Fronto Bičiulių studijų savaitė su pamaldomis, paskaitomis ir diskusijomis.

Liepos 6 literatūros vakare prof. V. Maciūnas skaitė paskaitą apie Jakštą ir Vaižgantą. Savo kūrybą skaitė poetai Leonardas Andriekus ir Stasys Santvaras.

Liepos 7 vyko solistės Onos Pluškonienės ir smuikininkės Brigitos Pumpolytės koncertas. Akomponavo Saulius Cibas.

Liepos 8-15 vyko lituanistinių mokyklų mokytojų studijų savaitė su pamaldomis, paskaitomis, pratybomis ir diskusijomis.

Liepos 10 literatūros vakaro programoj dalyvavo Leonardas Andriekus, Antanas Gustaitis ir Stasys Santvaras.

Liepos 12 dail. Viktoras Vizgirda skaitė paskaitą apie dabartinį lietuvių meną. Paskaita buvo iliustruota skaidrėmis.

Liepos 21 vyko Tautinio vaikų choro (National Children's Choir, Washington, D.C.) koncertas.

Liepos 28 vyko JAV senatoriaus Edmundo Muskie pagerbimo vakaras.

Liepos 29 solistas Benediktas Povilavičius davė koncertą. Jam akomponavo muz. Jeronimas Kačinskas.

Rugpjūčio 3 vyko vasarvietės choro koncertas. Choristus suorganizavo ir paruošė bei jiems dirigavo muz. Izidorius Vasyliūnas.

Rugpjūčio 5 literatūros vakaro programoj dalyvavo Nelė Mazalaitė, Algirdas Landsbergis, Leonas Lėtas, Vilija Vakarytė, Pr. D. Girdžius, Ona Sadauskaitė-Dorn, Leonardas Andriekus.

Rugpjūčio 11-19 vyko ateiti-

ninkų sendraugių stovykla su pamaldomis, paskaitomis ir diskusijomis.

Rugpjūčio 11 išklausa muz. dr. Vytenio M. Vasyliūno vargonų koncerto.

Rugpjūčio 12 vyko muz. Izidoriaus Vasyliūno smuiko koncertas, akomponuojant dr. Vytenii M. Vasyliūnui.

Rugpjūčio 17 literatūros vakaro programoj aktorė Aleksandra Gustaitienė perteikė lietuvių rašytojų kūrybą.

Rugpjūčio 19 vyko solistės Ginos Čapkauskienės koncertas. Akomponavo Saulius Cibas.

Rugsėjo 1-3 vyks Lietuvos Šaulių Sąjungos stovykla su paskaitomis, diskusijomis ir pramogomis.

Šios vasaros sezono vasarvietės patalpose buvo iškabinti tapybos bei grafikos darbai šių lietuvių dailininkų: A. Galdiko, K. Žoromskio, V. Vizgirdos, R. Viesulo, A. Valeškos, V. Krištolaitytės, Pr. Lapės, J. Paukštienės, N. Palubinskienės. Vasarotojai juos galėjo įsigyti papigintomis kainomis.

LIETUVOS GEN. KONSULATO NEW YORKE PAIEŠKOMI ASMENYS

Garolis, Liudas, Antano s., gimęs 1920 kovo 8 Grajauskų km., Ariogalos vlsč., Kėdainių apskr.

Mackevičius, Viktoras, apie 50 metų amžiaus, iš Šiaulių.

Matuliauskai, Julius, Juozas, Kazimieras, Kostas, ir jų seserys, Emilija ir Valė, kilę iš Kelmės valsčiaus.

Mickevičius, Domininkas, Vinco s., gimęs 1896 Žižinių dvare, Pagirių valsč. Ukmergės apskr. Į JAV-bes atvyko 1913. Gyvenęs Brooklyne, N.Y.

Peleckis, Domininkas, ar jo vaikai, gyvenę 314 W. 4th Stret, So. Boston, Mass.

Tumienė - Česnakavičiūtė, Marija, Donato d., gimusi 1901 Leningrade, gyvenusi Kaune, mokytoja.

Urbonas, Juozas, gimęs 1900.

Valančius, Kęstutis, Jono s., apie 70 metų amžiaus, gyvenęs Kaune, jo žmona Polė ir dvi dukros, Birutė ir Meilutė.

Višinskas, Ignas, gyvenęs 228 River Street, Paterson, N.J.

Ieškomieji arba apie juos žinantieji maloniai prašomi atsiiepti: Consulate General of Lithuania, 41 West 82nd Street, New York, N.Y. 10024.